

Zpravodaj Univerzity Pardubice

číslo 42 / červen 2005

univerzita

Senát schválil zřízení nové Fakulty restaurování

Čtvrté zasedání akademického senátu, který se sešel k jednání v úterý dne 14. června, mělo na programu projednání řadu pro univerzitu velice důležitých legislativních kroků a materiálů:

- Zřízení Fakulty restaurování.
- Volební a jednací řád Akademického senátu Fakulty restaurování.
- Návrh změny a doplnění Statutu Univerzity Pardubice.
- Studijní a zkušební řád Univerzity Pardubice.
- Disciplinární řád pro studenty Univerzity Pardubice.
- Ustavení komise pro volbu kandidáta na rektora Univerzity Pardubice.
- Studijní a zkušební řád Fakulty chemicko-technologické pro studium v doktorských studijních programech.
- Řád celoživotního vzdělávání Fakulty chemicko-technologické.
- Jednací řád Vědecké rady Ústavu zdravotnických studií.
- Různé.

Akademický senát Univerzity Pardubice v návaznosti na souhlasné stanovisko Akreditační komise schválil zřízení Fakulty restaurování Univerzity Pardubice s platností od 1. července 2005. Vlastní činnost zahájí fakulta s počátkem nového akademického roku 1. října 2005.

Blíže se o nové, páté fakultě univerzity dočtete v následujícím příspěvku prorektorky univerzity doc. Ing. Ivany Kraftové, CSc., pověřené řízením Fakulty restaurování do doby zvolení kandidáta na funkci děkana a jeho jmenování.

Senát zároveň schválil volební a jednací řád akademického senátu nové fakulty, podle něž bude provedena na podzim volba členů do tohoto samosprávného orgánu fakulty, jehož jedním z prvních úkolů bude - kromě jiných statutárních kroků důležitých pro novou fakultu - zvolit kandidáta na funkci děkana.

V intencích výše uvedených skutečností a dalších potřebných změn byly odsouhlaseny i příslušné změny částí Statutu Uni-

verzity Pardubice včetně jeho přílohy, shrnující seznam akreditovaných studijních programů pěstovaných na univerzitě.

Návrh inovovaného Studijního a zkušebního řádu Univerzity Pardubice byl projednán na kolegiu rektora dne 9. 5. 2005 a doporučen Legislativní komisí AS UPa ke schválení. Jeho nová verze vychází ze zkušenosti při používání celouniverzitního studijního a zkušebního řádu univerzity v letech 2002 – 2005, kdy jej jako společný a jednotný používaly kromě vysokoškolských ústavů i Fakulta chemicko-technologická, Fakulta ekonomicko-správní a Fakulta humanitních studií. Akademický senát předložený návrh po diskusi schválil jako celouniverzitní a doporučil Akademickému senátu Dopravní fakulty Jana Pernera, aby na svém jednání zrušil studijní a zkušební řád fakulty a fakulta užívala schválený předpis celouniverzitní obdobně jako ostatní fakulty univerzity.

Akademický senát dále projednal a schválil inovaci Disciplinárního řádu pro studenty Univerzity Pardubice, který platí pro studenty, jež nejsou zapsáni ve studijních programech zabezpečovaných fakultami, tedy pro studenty vysokoškolských ústavů. Dále schválil vnitřní předpisy Fakulty chemicko-technologické - Studijní a zkušební řád fakulty pro studium v doktorských studijních programech a Řád celoživotního vzdělávání fakulty, které zpřesňují, doplňují a nahrazují doposud existující vnitřní předpis fakulty pro tuto oblast, a Jednací řád Vědecké rady Ústavu zdravotnických studií.

Zároveň senát přistoupil k přípravě voleb kandidáta na funkci rektora pro funkční období 2006 - 2009 a ustavil pětičlennou volební komisi ve složení:

doc. Ing. Jiří Kulhánek, Ph.D.,
Mgr. Jiří Kubeš,
Ing. Pavel Drdla,
Ing. Iveta Malá,
PhDr. Miloš Charbuský, CSc.

Valerie Wágnerová
kancléřka

Fakulta restaurování - pátá fakulta univerzity

Dva červnové dny roku 2005 se staly předzvěstí nového mezníku v historii naší univerzity. Je to 8. a 14. červen 2005: Dne 8. června představil rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. akreditační komisi na jejím zasedání v Novém Městě na Moravě projekt zřízení Fakulty restaurování a konzervačních technik Litomyšl, o. p. s.

Dne 14. června se uskutečnilo 4. zasedání Akademického senátu Univerzity Pardubice, který o zřízení nové fakulty jednal a rozhodl. Registrací novely Statutu Univerzity Pardubice na MŠMT tak vzniká na naší univerzitě k 1. červenci 2005 pátá fakulta, Fakulta restaurování se sídlem v Litomyšli.

Fakulta restaurování nevzniká zcela na „poli neoraném“, zásluhou skupiny nadšenců a odborníků (často v jedné osobě) se restaurátorské obory v Litomyšli rozvíjely až do formy soukromé vysoké školy. Naší univerzitní akademické obci i ostatním čtenářům Zpravodaje tedy dlužíme alespoň několik základních informací o další součásti univerzity, která s sebou přináší skutečně nové aspekty v řízení fakulty, a to nejen svým zaměřením, ale například i jinými velikostními parametry.

Myslím, že i to je kouzlo univerzitního prostředí, že v něm dochází ke vzácné symbióze různých disciplín, vzájemnému uznávání odborníků rozličných profesí a vnímání světa i jeho problémů v celistvosti, založené na toleranci a respektu.

Studijní program, který přechází na Fakultu restaurování Univerzity Pardubice z Institutu restaurování a konzervačních technik Litomyšl, o. p. s., nese název „Výtvarná umění“ a v současné době má 4 studijní obory, které jsou všechny bakalářské, uskutečňované v prezenční formě studia s délkou studia 4 roky.

Studijní obory, na které se studijní program člení, se všechny orientují na problematiku restaurování a konzervačních technik, a to podle „podložek“, na nichž jsou díla umístěna. Jde o studijní obory:

- Konzervace a restaurování kamene a souvisejících materiálů,
- Konzervace a restaurování nástěnné malby a sgrafita,
- Konzervace a restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů,
- Konzervace a restaurování uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech.

Pro porovnání: bakalářské studijní obory tohoto zaměření nejsou na jiné vysoké škole v ČR uskutečňovány. Na AVU

jsou realizovány dosud pouze šestileté magisterské a tříleté doktorské studijní obory, VŠCHT v Praze realizuje v rámci svých studijních oborů příbuzný bakalářský, nikoli však umělecký studijní obor.

Struktura studijních oborů bude odpovídat i struktura fakulty, v jejímž rámci nebudou již fungovat pouze katedry, jako je tomu na jiných našich fakultách. Kromě nich budou činné ateliéry, jako je tomu na uměleckých vysokých školách.

Zvláštností Fakulty restaurování bude i její plánovaná „personální kvantitativní stabilita“. S ohledem na specifika uměleckých oborů (jako ekonom si neodpustím poznámku o koeficientu normativního financování těchto studijních oborů, který je vyšší než např. na naší Fakultě chemicko-technologické, avšak nižší než např. na uměleckých studijních programech AVU) není předpokládán výrazný nárůst počtu studentů. (Cílový stav, který odpovídá téměř stávající realitě, je 65 studentů.) V budoucnu bude fakulta spíše řešit vhodnou diferenciaci studijních oborů bakalářských, ale zejména bude v neblízké době usilovat o akreditaci navazujícího magisterského studijního programu.

Zajímavé jsou i možné interakce mezi Fakultou restaurování a našimi dosavadními fakultami – neoddiskutovatelná je vazba na chemické technologie, historické a filosofické předměty, ale i právní a ekonomické disciplíny. Naše nejmladší fakulta určitě nebude osamocena, přestože místně zůstane odloučená, její sídlo zůstává v Litomyšli. S patřičnou dávkou velkorysosti jí město Litomyšl věnovalo do vínku dvě budovy, které jsou základem jejího prostorového zabezpečení.

Kromě studentů přistoupí do naší akademické obce i přibližně 20 akademických pracovníků, zejména akademických malířů a sochařů, ale jsou mezi nimi i chemici a navíc profese, která bývá s jistou dávkou odborného slangu označována jako „kunsthistorici“.

Tyto nevelké kvantitativní dimenze fakulty nijak nesnižují význam a nezastupitelnost výchovy odborníků v oblasti restaurování v zájmu obnovy a uchování našich uměleckých a architektonických památek, stejně jako jejich působení v archivní službě. Postavení takových odborníků je podtržena i tím, že nad činností restaurátorů bdí Ministerstvo kultury ČR, které uděluje příslušné certifikáty. Na ně mohou dosáhnout – při splnění stanovených podmínek – i absolventi bakalářských studijních oborů, které budou od akademického

roku 2005/2006 uskutečňovány pod hlavičkou Fakulty restaurování Univerzity Pardubice.

Nerada bych ale, aby vznikl dojem, že nová fakulta je zcela saturována z hlediska svých aktivit vzdělávací činností. Opak je pravdou. Odborníci působící dosud pod hlavičkou Institutu restaurování a konzervačních technik, Litomyšl, o. p. s. mají za sebou řadu zajímavých a významných projektů řazených do oblasti umělecko-výzkumné, zaměřených například na:

- zkoumání míry vlivu vodorozpustných solí na různé typy hornin používaných na území ČR a možnosti jejich redukce,
- dokumentaci historických nástěnných maleb pomocí digitální technologie pro potřeby památkové péče a její využití v restaurátorské praxi,
- zkoumání stability a reverzibility tradičních a moderních prostředků používaných pro konsolidaci a fixáž barevných vrstev nástěnné malby,
- výzkum opuky jako stavebního a výtvarného materiálu minulosti (komplexní výzkum vlastností, vlivu, vnějších faktorů, možností ochrany a konzervace).

V současné době jsou řešeny dva projekty, přičemž byl předběžně vysloven souhlas k jejich převedení z Institutu restaurování a konzervačních technik na nově zřízenou fakultu. Jde o projekt EU „NAMO“, zaměřený na zkoumání malt používaných Nabatejci na referenčních objektech v Jordánsku (Petra, Qasr al Bint, 2. polovina 1. stol. př. n. l.) a v Sýrii (Bosra, objekty v místech katedrály z 1. stol. našeho letopočtu) a projekt „ROCEM“, v němž se řešitelé zabývají románským cementem jako vysoce hydraulickým minerálním pojivem vyráběným od 19. století po rané 20. století pálením slínů pro efektivní restaurování stavebních památek.

S naznačenými umělecko-výzkumnými aktivitami jsou velmi úzce spojeny mezinárodní kontakty, které hodláme udržet

a rozšířit, a to zejména v rámci programu Leonardo da Vinci, jak v oblasti vědeckovýzkumných, tak v oblasti vzdělávacích projektů a programů.

Snahou Fakulty restaurování bude navázat na členství Institutu restaurování a konzervačních technik ve sdružení ENCORE (European Network of Conservation-Restoration Education), aby byla schopna využívat další možnosti spolupráce s evropskými partnerskými školami jak ve vlastní výuce, tak i v konkrétní spolupráci na společně realizovaných projektech.

Nová fakulta naší univerzité získává unikátní studijní obory, které stojí za to dále rozvíjet až do úrovně doktorských studijních programů. Jako součást veřejné vysoké školy přitom získává postavení, kterému stát deklaruje nejen morální, ale i finanční podporu v rámci dostupných soutěží projektového (grantového) a programového financování.

Univerzita Pardubice tak vytváří širší základnu pro naplňování svého poslání a výrazněji uplatňuje původní podstatu označení vrcholné vzdělávací a badatelské instituce jako „instituce veškerého vědění“. Vedle zaměření na vědy přírodní – chemické, zdravotnické, technické a společenské doplňuje spektrum o oblast uměleckou.

Přejme naší nové „sestřičce“ úspěchy, které se konec konců svým leskem odrazí i na našich dosavadních, případně i budoucích fakultách.

Závěrem mého krátkého příspěvku mi jako motto do budoucna dovolte vyslovit to, co slyšíme na obřadech z nejslavnostnějších:

Quod bonum, felix, faustum fortunatumque sit. Nechť je to k dobru, štěstí, zdaru a blahu!

*doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.
prorektorka pro vnější vztahy a rozvoj UPa*

Zasedala Správní rada Univerzity Pardubice

Správní rada Univerzity Pardubice na svém devátém zasedání v pátek 29. dubna projednávala základní dokumenty vysoké školy, jakými jsou výroční zpráva o činnosti univerzity za uplynulý rok a výroční zpráva o hospodaření za rok 2004. Členové správní rady se rovněž vyjadřovali k rozpočtu univerzity na rok 2005 a dlouhodobému záměru rozvoje univerzity do roku 2010. Jako významný dozorčí orgán univerzity, jehož členy nemohou být zaměstnanci dané veřejné vysoké školy, se vyjadřovali i k zamýšleným majetkovým změnám, které univerzita plánuje a které souvisejí s výměnou pozemků s městem Pardubice a darováním budov města Litomyšle univerzitě pro zajištění výuky uměleckých programů, které hodlá univerzita na podzim převzít od soukromé vysoké školy Institutu restaurování a konzervačních technik Litomyšl, o. p. s. Rektor univerzity prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. devět přítomných členů správní rady informoval o dalších důležitých aktivitách vysoké školy a jejím rozvoji. Součástí programu zasedání byla v závěru zasedání rovněž volba předsedy a dvou místopředsedů Správní rady Univerzity Pardubice na další dvouleté období 2005 - 2007.

Dvanáctičlenný orgán veřejné vysoké školy je jmenován ministrem/ministryní školství, mládeže a tělovýchovy ČR na ob-

dobí šesti let, schází se obvykle jednou až dvakrát do roka a projednává zejména významné otázky vysoké školy, které ukládá zákon o vysokých školách.

Členy správní rady univerzity jsou v současné době: Ing. Martin Borovička, bývalý generální ředitel ALIACHEM, a. s., nyní generální ředitel SYNER, s. r. o., Ing. Vlastimil Czabe, ředitel Regionu Praha Komerční banky, a. s., Ing. Rudolf Černý, generální ředitel a předseda představenstva KAROSA, a. s. Vysoké Mýto, Ing. Jan Kasnar, CSc., náměstek Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových v Praze, Mgr. Ing. Michal Kraus, poslanec Parlamentu ČR, Ing. Petr Křenek, CSc., ředitel odboru mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji MŠMT ČR, Ing. Roman Línek a Ing. Ivo Toman, náměstci hejtmana Pardubického kraje, Ing. Pavel Stoulil, zástupce Ministerstva dopravy ČR, primátor města Pardubic a senátor Ing. Jiří Stríteský, Ing. Dana Vedralová z Ministerstva financí ČR a JUDr. Miloslav Výborný, ústavní soudce ČR, který byl zvolen předsedou SR UPa pro následující dvouleté období. Ing. Roman Línek a Ing. Rudolf Černý byli zvoleni místopředsedy správní rady.

*Ing. Valerie Wágnerová
tajemnice Správní rady UPa*

(zleva) členové SR UPa - Ing. Línek, Ing. Stoulil, Ing. Toman

(zleva) kvestor Ing. Bukač a rektor prof. Ludwig

Jmenování nových profesorů prezidentem republiky

V pondělí 25. dubna dopoledne se ve Velké aule Karolina v Praze uskutečnila slavnostní ceremonie, při níž byly předány profesorské dekrety 67 novým profesorům 13 českých vysokých škol, které jmenoval prezident České republiky Václav Klaus s účinností od 1. května 2005.

Za účasti rektora Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslava Ludwiga, CSc. slavnostně převzali profesorská jmenování z rukou prezidenta republiky Václava Klause také dva akademičtí pracovníci Univerzity Pardubice:

docent Ing. Miroslav Vlček, CSc. a docent Ing. Tomáš Wágner, CSc. - oba pro obor **Anorganická chemie**.

Oba působí jako docenti na Katedře obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické a na podzim roku 2004 úspěšně ukončili na univerzitě řízení ke jmenování profesorem pro obor Anorganická chemie.

Doc. Vlček a doc. Wágner se po dobu 25 let působení na vysoké škole věnují kromě pedagogické činnosti i rozsáhlé činnosti vědecké, při níž hojně využívají zkušenosti získané dlouhodobými pobyty na zahraničních vysokoškolských a vědeckých pracovištích, s nimiž nadále spolupracují.

Doc. Vlček se zaměřuje na studium chalkogenidových materiálů, fotoindukovaných změn struktury a z toho plynoucích změn vlastností amorfních chalkogenidových systémů, sledo-

vaných zejména s využitím Ramanovy a IČ spektroskopie, rovněž na možnosti praktických aplikací chalkogenidových vrstev v mikro a nanotechnologiích a pro tvorbu transparentních a semi-transparentních hologramů, které patří mezi užívané patenty.

Doc. Wágner se zabývá zejména chalkogenidovými skly jako materiály pro optiku a záznam informací, které patří mezi anorganické High-Tech materiály s významnými chemickými a fyzikálními vlastnostmi, metodami přípravy tenkých amorf-

ních vrstev vakuovým napařováním a studiem opticky indukovaných jevů a difúze na vodivých a nevodivých podložkách. V poslední době se věnuje zejména potenciálním aplikacím sledovaných jevů pro optický a tepelný záznam informací. Podílí se též na činnosti univerzitního výzkumného centra zaměřeného na perspektivní anorganické materiály.

Jmenovaným k získání nejvyššího akademického titulu gratulujeme.

(vw)

slavnostní Karolinum 25. dubna 2005

rektoři českých VŠ účastníci se ceremonie; vpředu vlevo rektor UPa prof. Ludwig

Zapojení Univerzity Pardubice do Rozvojových programů MŠMT pro rok 2005

I v loňském roce reagovaly fakulty, ústavy a pracoviště univerzity na výzvu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, zveřejněnou v měsíci květnu v rámci vyhlášení Rozvojových programů pro rok 2005, a předložily do začátku října 2004 celkem 25 projektů včetně projektů nadlimitních s celkovou požadovanou částkou ve výši 21 898 tis. Kč.

Cílem rozvojových programů je motivovat veřejné vysoké školy ke zpracování integrovaných projektů podle priorit obsažených v Aktualizaci dlouhodobého záměru ministerstva pro oblast vysokých škol. Projekty mají vycházet z analýzy činnosti vysokých škol a napomáhat k odstranění anebo alespoň snížení negativních důsledků slabých stránek a k posílení silných stránek v oblasti rozvoje studijních programů, celoživotního vzdělávání, mobility studentů, informačních a komunikačních technologií a tvorby multimediálních vzdělávacích pomůcek.

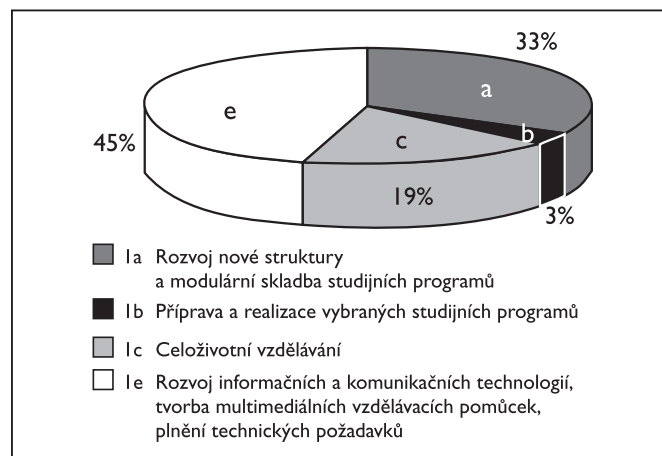
Úspěšní žadatelé tak získávají každoročně dotaci ze státního rozpočtu (v souladu s § 18 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, tj. v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávací a vědecké, výzkumné a vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol). Zpráva o přidělených částkách a přijatých projektech je inzerována koncem prvního čtvrtletí následujícího roku.

Po upřesňujících jednáních zástupců vedení univerzity a MŠMT bylo pro rok 2005 přijato celkem 19 projektů univerzity v celkové hodnotě 19 425 tis. Kč.

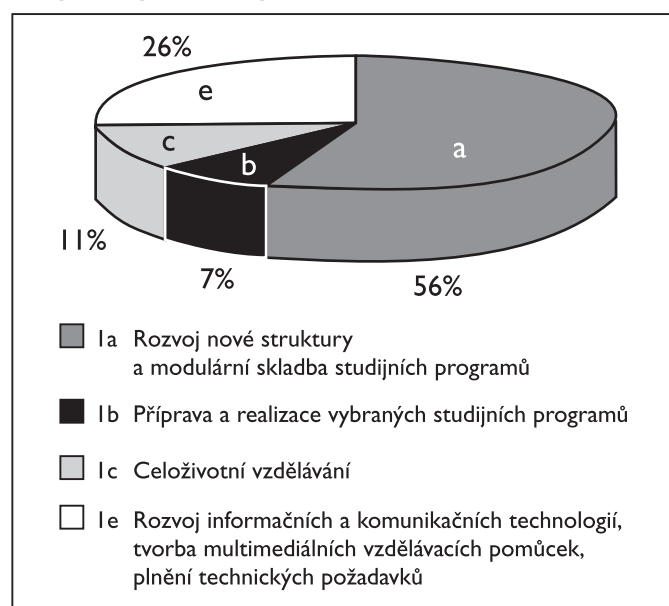
V únoru 2005 vyhlásilo ministerstvo školství dodatečné výběrové řízení na rok 2005. Univerzita získala v rámci této druhé etapy dotaci pro dalších 8 projektů ve výši 3 644 tis. Kč. Celková získaná suma na projekty řešené v roce 2005 v rámci Rozvojových programů tedy v součtu činí letos 23 069 tis. Kč. O struktuře a orientaci přijatých projektů a zapojení jednotlivých fakult, ústavů a pracovišť univerzity informují následující grafy.

Mgr. Ivana Švecová
vedoucí Oddělení pro vzdělávání a výzkum UPa

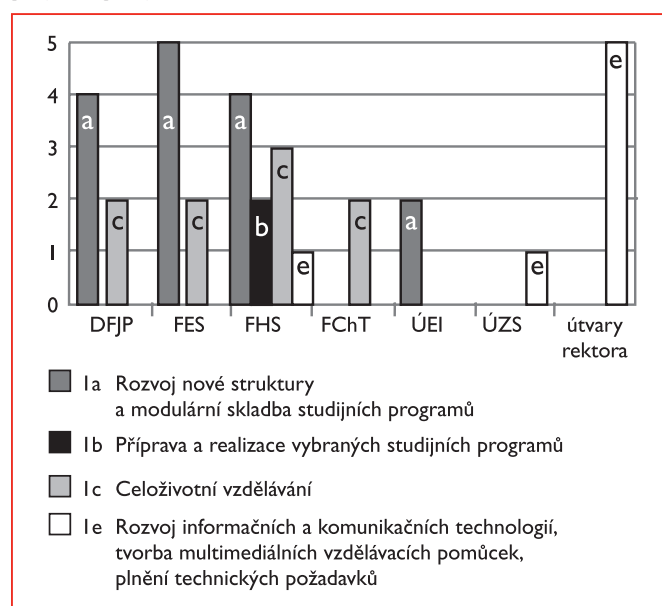
Rozvojové programy pro rok 2005 dle přidělených finančních prostředků pro UPa

Rozvojové programy pro rok 2005 dle počtu přijatých projektů

Rozvojové programy pro rok 2005 přijaté projekty dle fakult

Přijímací řízení na Univerzitě Pardubice

Červen je na Univerzitě Pardubice - obdobně jako na všech ostatních českých vysokých školách - měsícem, kdy uchazeči o vysokoškolské studium skládají přijímací zkoušky a procházejí přijímacím řízením.

Přijímací zkoušky odstartovala na počátku června **Fakulta humanitních studií**. Uchazeči o studium programů humanitně a filologicky zaměřených skládali písemnou část zkoušky **od 6. do 8. června**, ti úspěšní pokračovali u vybraných studijních programů v její ústní části v týdnu **od 20. do 23. června**.

Fakulta přijímala v oblasti společenských věd na bakalářské studium v programech:

- Filozofie - obor Religionistika (počet přijímaných 40),
- Sociologie - obory Sociální antropologie, Sociologie (40 + 60),
- Historické vědy - obory Kulturní dějiny (40), Historicko-literární studia (40) a letos poprvé Spisová a archivní služba (40),
- Humanitní studia se stejnojmenným oborem (80),
- Filologie - obory Anglický jazyk pro hospodářskou praxi (40) a Německý jazyk pro hospodářskou praxi (40)
- a pětileté magisterské studium Učitelství anglického jazyka pro základní školy (40).

Novinkou v nabídce fakulty je letos bakalářský obor **Spisová a archivní služba** v rámci studijního programu Historické vědy a bakalářský studijní program a obor **Humanitní studia**.

Na Fakultu humanitních studií bylo podáno do 5 bakalářských studijních programů (v 9 oborech) a jednoho pětiletého magisterského programu 2 076 přihlášek (vloni 2 232), do 1. ročníku by mělo nastoupit cca 460 studentů. Nejvíce

uchazečů se hlásilo na bakalářské obory - Sociologie, Kulturní dějiny a Anglický jazyk pro hospodářskou praxi (do každého oboru 372, 324, 349 uchazečů).

Přihlášky do navazujícího magisterského studia některých zmíněných bakalářských programů přijímala fakulta až do 10. června 2005. Přijímací zkoušky se konaly 27. - 30. června 2005, na jejich základě fakulta plánovala přijmout dalších 55 studentů.

Fakulta letos též úspěšně akreditovala první doktorský studijní program Historické vědy - obor Historie, tzn. že obdobně jako je tomu u ostatních fakult ti nejlepší absolventi (ukončeného navazujícího magisterského programu Historické vědy) budou moci pokračovat ve studiu až k získání titulu „doktor“ - Ph.D.

Ve dnech **7. až 9. června** probíhaly přijímací zkoušky také na **Dopravní fakultě Jana Pernera**, a to do bakalářského studijního **programu Dopravní technologie a spoje** s šesti obory:

- Dopravní management, marketing a logistika (175 přijímaných),
- Technologie a řízení dopravy (150),
- Dopravní prostředky (140),
- Dopravní infrastruktura (80),
- Provozní spolehlivost dopravních prostředků a infrastruktury (60),
- Aplikovaná informatika v dopravě (25),

a to v prezenční i kombinované formě. Některé obory se dále dělí na další specializovaná zaměření. Na bakalářské obory navazuje obdobná škála oborů magisterských, vedoucích k titulu inženýr.

Letos se přihlásilo na Dopravní fakultu Jana Pernera 1 082 uchazečů (vloni 1 171), kteří skládali přijímací zkoušky z matematiky a fyziky. Fakulta plánuje přijmout cca 630 uchazečů. V dalších týdnech června probíhala přijímací řízení i na dalších fakultách a vysokoškolských ústavech Univerzity Pardubice:

V pondělí **13. června** skládali zkoušky uchazeči o studium dvou univerzitních bakalářských programů vyučovaných na **Ústavu elektrotechniky a informatiky**:

- Informační technologie se stejnojmenným oborem,
- Elektrotechnika a informatika s oborem Komunikační a mikroprocesorová technika.

Do oboru oborů bude přijato na základě písemné zkoušky z matematiky a informatiky nebo fyziky po 150 úspěšných uchazečích, celkem tedy 300. Přihlášeno je 509 uchazečů (vloni 641).

Ve stejný den se konaly přijímací zkoušky i do bakalářského studijního programu Ošetřovatelství na **Ústavu zdravotnických studií**. Na obor Porodní asistentka se přihlásilo 117 uchazečů, na obor Všeobecná sestra 327 (celkem 444 uchazečů, vloni 499). Přijímací zkoušku museli vykonat všichni uchazeči z biologie a cizího jazyka. Do 1. ročníku bude přijato do každého oboru po 45 studentech, celkem tedy 90. Bakalářský program ukončí letos na univerzitě první absolventky. Ty budou mít možnost ve studiu pokračovat v nově akreditovaném navazujícím magisterském studiu Ošetřovatelství.

Fakulta ekonomicko-správní pořádala přijímací řízení z matematiky a cizího jazyka ve dnech **14. - 16. června** do tří bakalářských studijních programů:

- Hospodářská politika a správa - obory Veřejná ekonomika a správa, Ekonomika a celní správa, Ekonomika pro kriminalisty,
- Systémové inženýrství a informatika - obory Informatika ve veřejné správě, Regionální a informační management, **letos poprvé - Informační a bezpečnostní systémy**
- a **letos také nově do programu Ekonomika a management - obor Management podniku.**

Nejvíce uchazečů se hlásilo na stěžejní bakalářský studijní program fakulty - Hospodářská politika a správa - obor Veřejná ekonomika a správa (do prezenčního PS - I 033 i kombinovaného studia KS - 333). Výrazný zájem byl i o nový program Ekonomika a management - obor Management podniku (PS 456, KS 178). Celkově se do bakalářských programů prezenčního nebo kombinovaného studia Fakulty ekonomicko-správní přihlásilo 3 014 uchazečů (vloni 3 253), fakulta počítá s nástupem až 780 úspěšných uchazečů pro bakalářská studia.

Do navazujících magisterských programů a oborů probíhalo přijímací řízení 27. června. Ze 409 přihlášených plánuje fakulta přijmout 360.

V červenci pak probíhá doplňující přijímací řízení do vybraných studijních programů a do nově akreditovaného navazu-

jícího magisterského **programu Systémové inženýrství a informatika, obor Pojistné inženýrství**.

V posledním červnovém týdnu sérii I. kola červnových přijímacích zkoušek na univerzitě ukončila **Fakulta chemicko-technologická**, která nabídla pro následující akademický rok 4 bakalářské studijní programy:

- Chemie a technická chemie (přijímáno 400 uchazečů),
- Chemie a technologie potravin (80),
- Polygrafie (30)
- a Speciální chemicko-biologické obory (150).

Do stěžejního bakalářského studijního programu Chemie a technická chemie přijímá fakulta bez přijímacích zkoušek. V ostatních případech uchazeči skládali písemnou zkoušku z matematiky a chemie, případně biologie a chemie dle zvoleného programu. Na Fakultu chemicko-technologickou se přihlásilo do bakalářských programů 905 uchazečů (vloni 1306). Přijímací zkoušky do navazujícího magisterského studia proběhnou 12. - 16. září 2005. Do nich fakulta přijme dalších 45 studentů.

Každá fakulta si koncipuje svoje kritéria pro přijímací řízení pro konkrétní studijní programy, která jsou dopředu zveřejněna a uchazečům známá, včetně podmínek pro přijetí bez vykonání přijímací zkoušky.

Nabídka studia na Univerzitě Pardubice je i pro následující rok koncipována v souladu s Boloňskou deklarací a trendy vysokoškolského vzdělávání ve světě, to znamená ve strukturované podobě. Na bakalářské studijní programy navazují

dvouleté magisterské programy a obory (vedoucí k získání titulu Mgr. nebo Ing.) a ti nejlepší studenti mohou pokračovat ve studiu vybraných doktorských programů (po jejichž ukončení získávají absolventi titul „doktor“ - Ph.D.).

Nabídka studijních programů a oborů Univerzity Pardubice je opravdu široká a komplexní. Uchazeči o studium na pardubické univerzitě si mohli vybrat bakalářské, magisterské, případně doktorské studijní programy ve stovce oborů ve formě prezenční či kombinované v oblasti přírodních a technických věd, orientované na chemii a chemickou technologii, biotechnologii a biochemii, matematiku, informatiku, fyziku, problematiku dopravy, spojů a materiálové inženýrství, v oblasti společenských věd na obory ekonomické a veřejnosprávní, filologické, historické, filosofické a sociologické, novinkou posledních let jsou i obory zdravotnické a elektrotechnické.

Zájem o studium na Univerzitě Pardubice projevilo podáním přihlášky prozatím 8 500 uchazečů, z čehož vyplývá, že nemohli být přijati všichni, kdo projevíli zájem na naší univerzitě studovat. Zejména u některých programů se zájem pohyboval na několikanásobcích možného počtu přijetí.

Přesto všechny fakulty univerzity a Ústav elektrotechniky a informatiky budou vyhlášovat pro měsíc srpen - září do některých studijních programů druhá kola přijímacích řízení.

Největší zájem o bakalářské studijní programy

podle podaných přihlášek vzhledem k počtu přijímaných studentů:

Studijní program (obory)	přijímán každý
Filologie (Aj a Nj pro hospodářskou praxi) - Fakulta humanitních studií	9. a 5.
Historické vědy (Kulturní dějiny) - Fakulta humanitních studií	8.
Sociologie (Sociální antropologie, Sociologie) - Fakulta humanitních studií	7. a 6.
Ošetrovatelství (Všeobecná sestra) - Ústav zdravotnických studií	7.
Ekonomika a management (Management podniku) - Fakulta ekonomicko-správní	6.
Hospodářská politika a správa (Veřejná ekonomika a správa) - Fakulta ekonomicko-správní	5.

Ing. Valerie Wágenerová
kancelářka

Petra Voženílková
Oddělení pro vzdělávání a výzkum UPa

DODATEK K DIPLOMU – Diploma Supplement

Ve svém komuniké z konference konané dne 19. září 2003 v Berlíně v rámci tzv. Boloňského procesu stanovili ministři zodpovědní za vysoké školství cíl, že „od roku 2005 každý absolvent obdrží automaticky a bezplatně dodatek k diplomu. Tento dodatek bude vydáván v některém z široce používaných evropských jazyků“. Zároveň ministři vyzvali vysoké školy i zaměstnavatele, aby: „dodatku k diplomu plně využívali, aby tak mohli těžit ze zdokonalené transparentnosti a flexibility systému akademických hodností pro podporu zaměstnatelnosti a pro usnadnění akademického uznání za účelem dalšího studia“.

Dodatek k diplomu je prostředkem ke zlepšení mezinárodní „průhlednosti“ a spravedlivého akademického a profesního uznávání kvalifikací (diplomů, titulů, osvědčení atd.). Důvodem jsou přetrvávající problémy s uznáváním kvalifikací v celosvětovém měřítku vinou nedostatečné informace. Národní vzdělávací soustavy a struktura kvalifikací podléhají stálým změnám v důsledku ekonomického a technického vývoje. Mobilita občanů je podmíněna průkaznými doklady o jejich kvalifikaci. Tuto podmínku splňuje dodatek k diplomu. Popisuje podstatu, úroveň, obsah, souvislosti a postavení všech typů vysokoškolských studií, která byla úspěšně absolvována a jejichž výsledkem bylo získání kvalifikace. Dodatek vhodně doplňuje základní doklad o kvalifikaci. Dodatek neobsahuje

žádné ocenění, prohlášení o rovnocennosti nebo doporučení k uznání.

Formát a strukturu dodatku navrhla společná pracovní skupina složená ze zástupců Evropské komise, Rady Evropy a UNESCO/CEPES v období 1997 – 1998. Upravená verze dodatku byla ověřena pilotním projektem finančně podpořeným těmito třemi organizacemi a přidruženým mezinárodním pilotním projektem PHARE „Uznávání vysokoškolských diplomů a studijních kreditů v mezinárodním měřítku“. Příručka je jedním z výstupů projektu PHARE.

Počínaje akademickým rokem 2004/2005 obdrží každý absolvent bakalářského, navazujícího magisterského a magisterského studia Univerzity Pardubice kromě svého absolventského diplomu i dodatek k diplomu. Dodatek vhodně doplňuje základní doklad o kvalifikaci a slouží zaměstnavateli nebo jiné vysoké škole v rámci Evropského společenství jako podrobnější informace o realizovaném studiu a dosaženém vzdělání. I proto bude dodatek k diplomu vydáván dvojjazyčně, a to v českém a zároveň v anglickém jazyce. Na Univerzitě Pardubice bude dodatek k diplomu vydáván na formátu přeložené A3. Dodatek bude obsahovat informace o totožnosti držitele kvalifikace, o jejím druhu a úrovni, dále pak informace o obsahu a dosažených výsledcích a také informace o národním vysokoškolském systému.

Petra Voženílková
Oddělení pro vzdělávání a výzkum UPa

Zapojení FES do programu Leonardo da Vinci

Jedním z důležitých aspektů činnosti Fakulty ekonomicko-správní je její aktivní začlenění do jednoho z programů vyhlášených Evropskou unií - Leonardo da Vinci. Zaměřen je na podporu kvality, inovací a evropskou dimenzi odborného a celoživotního vzdělávání. Jak se do daného programu fakulta zapojila v letošním roce, si přiblížíme podrobněji.

Cílem projektu PUMA (New Public Management - Practical Placements for Public Administration Students) je zajistit odbornou stáž studentům v organizacích veřejné správy. Právě v jeho rámci uzavřela z podnětu fakulty naše univerzita smlouvu s Vyšší odbornou školou veřejné správy v polské Lodži, Magistrátem města Pardubic a Krajským úřadem Pardubického kraje. Na jejím základě do východočeské metropole přijeli polští studenti Magdalena Emilia Goral, Anna Luzencyk, Jakub Choinacki a Piotr Jacek Sek. Po dobu třinácti týdnů, od 15. února do 16. května, měli možnost seznámit se s prací magistrátu i krajského úřadu. Dobré podmínky k pobytu, zejména pokud jde o využití volného času, jim přitom vytvářely vedle pedagogů FES také pracovníce Oddělení mezinárodních vztahů i Správy kolejí a menzy, například Ing. Monika Vejchodová a Jaroslava Kmochová.

Cílem projektu VUPA (Virtual Univerzity for Public Administration) je vytvořit e-learningový nástroj pro další vzdělávání vedoucích pracovníků veřejné správy. Vedle navrhovatele Vyšší odborné školy veřejné správy v Lodži se do projektu zapojila ještě řecká konzultantská firma v oblastech managementu, informačních technologií, rovných příležitostí a lidských práv DIAKRISI a španělská vzdělávací a konzultantská společnost FEMXA FORMACION S.L. Činnost pardubického

řešitelského týmu pod vedením prof. PhDr. Karla Laciny, DrSc. a doc. Ing. Ilony Obršálové, CSc. koordinuje zejména po organizační stránce Ing. Jana Sabinovská, MSc.

Realizace projektu je rozvržena na třicet měsíců – od ledna 2005 do června 2007. Za účasti zástupců všech partnerů proběhla již v únoru v Lodži zahajovací konference, na kterou navazovalo jednání českých a polských účastníků v polovině dubna v Pardubicích. V letošním roce se mají všechny zainteresované subjekty sejit ještě v Heraklionu na Krétě, aby dohodly další konkrétní kroky v naplňování projektu.

*PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva FES*

účastníci pardubického setkání: zprava děkan FES prof. Ing. Jan Čapek, CSc., Malgorzata Żak (koordinátorka), doc. Ing. Ilona Obršálová, CSc., Ing. Jana Sabinovská, MSc., Ing. Jan Stejskal, PhDr. Miloš Charbuský, CSc. a Ing. Petr Urbanec

Zlatý erb 2005 a FES

Na jaře letošního roku vyvrcholil již 7. ročník soutěže Zlatý erb, nad kterou převzalo záštitou ministerstvo informatiky, ministerstvo vnitra a Asociace krajů České republiky. Soutěž začala krajskými koly, jejichž vítězové postoupili do celostátního kola. Jeho výsledky byly poté slavnostně vyhlášeny na královéhradecké konferenci „Internet ve státní správě a samosprávě“.

Bylo oceněním dosavadní práce Fakulty ekonomicko-správní, že právě její pracovníci a studenti byli osloveni, aby se stali členy komise, která měla vybrat nejlepší webové stránky měst a obcí Pardubického kraje. Pro Ing. Stanislavu Šimonovou, Ph.D., Ing. Václava Duška, Ing. Jitku Komárkovou, Ph.D., Bc. Renatu Juráškovou a Bc. Martina Vomočila se jednalo sice o čestné, ale velmi náročné a odpovědné členství, neboť museli otestovat a zhodnotit přihlášené webové prezentace z hlediska ovládání webu i výtvarného zpracování. V žádném případě se však nejednalo o promarněný čas. Jak zdůrazňuje

členové komise se zúčastnili ve dnech 4. a 5. května konference „Internet ve státní správě a samosprávě“ - na snímku zleva Ing. S. Šimonová, Ph.D., Ing. J. Komárková, Ph.D., Ing. V. Dušek a Bc. R. Jurášková.

Ing. Stanislava Šimonová, získali při ní „cennou zkušenost a možnost načerpat informace o radostech a starostech praktického života samospráv”.

Výsledky, k nimž komise dospěla, byly 25. března vyhlášeny na Krajském úřadě Pardubického kraje za přítomnosti děkana fakulty prof. Ing. Jana Čapka, CSc. V kategorii nejlepších internetových stránek obcí zvítězila Sázava před Kameničkami a Svratouchem; v kategorii měst si první cenu odnesla Mo-

ravská Třebová následovaná Hlinskem a Ústím nad Orlicí. Své vítěze měla i kategorie nejlepší elektronická služba. S projektem „Bezbariérovost ve městě – bezbariérové přechody” v ní zvítězily Pardubice; na druhém místě se umístily Králíky s projektem „Ztráty a nálezy” a na třetím skončila Sázava s projektem „Internetový on-line teploměr vzduchu”.

PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva FES

O Evropském parlamentu a Evropské ústavě s Janou Hybáškovou

Významnou událostí pro naši univerzitu byla návštěva PhDr. Jany HYBÁŠKOVÉ. V pondělí 18. dubna se zde uskutečnil seminář na téma Evropský parlament a Evropská ústava, na kterém přednášela Jana HYBÁŠKOVÁ, poslankyně Evropského parlamentu, významná a světově uznávaná osobnost, pozoruhodná žena, která působí patnáct let v politice. V téměř zaplněném přednáškovém sále Auly Arnošta z Pardubic sledovali její přednášku jak studenti a akademičtí pracovníci, tak i hosté, pracovníci Magistrátu města Pardubic i zástupci sdělovacích prostředků.

V úvodu se představila europoslankyně několika osobními informacemi o sobě, svých zájmech, práci až po funkci poslankyně EP. Se zájmem byly studenty přijímány informace o Evropském parlamentu, ve kterém je dokonce šance uplatnit se jako jeho zaměstnanec, ovšem za splnění určitých předpokladů.

Mnoho posluchačů si dělalo poznámky, když paní Hybášková přednášela o Smlouvě o Ústavě pro Evropu, kterou měla v tištěné podobě tak, jak byla vydána Úřadem pro úřední tisky Evropského společenství v Lucemburku 2005. Podání informací o tomto dokumentu zaujalo každého přítomného, protože bylo věcné a hlavně - nebyla to ze strany poslankyně žádná politická kampaň. To byl důvod nezastřeného zájmu našich studentů.

Příjemné dopolední setkání akademické obce a hostů s Janou Hybáškovou ukončila diskuse a zodpovězení dotazů. Určitě se po této přednášce budeme zajímat o tak významný dokument, kterým je Smlouva o Ústavě pro Evropu. Závěrem nám byla darována jedna její publikace.

Ing. Libuše Zákravská, Ph.D.
Ústav ekonomiky a managementu FES

PhDr. Jana Hybášková, poslankyně Evropského parlamentu

Ing. Libuše Zákravská, Ph.D. děkuje PhDr. Janě Hybáškové za přednášku

Poslanec Tlustý hovořil na univerzitě o reformě financí

V pondělí 9. května navštívil univerzitu na pozvání České společnosti ekonomické při Fakultě ekonomicko-správní poslanec Parlamentu ČR Ing. Vlastimil TLUSTÝ, CSc. Před pedagogy a studenty Fakulty ekonomicko-správní a všemi

zájemci z univerzity i veřejnosti vystoupil v kongresovém sále s přednáškou o reformě veřejných financí.

Ve své přednášce Ing. Vlastimil Tlustý, CSc. podtrhl neodkladnou nutnost provést zásadní reformu veřejných financí

ČR. Poukázal na myšlenku rovné daně a na příkladech vysvětlil její praktické přednosti. V diskusi, ve které s příspěvkem o důchodové reformě vystoupila mimo jiné i poslankyně Parlamentu ČR Alena Páralová, zodpověděl řadu dota-

přednášky se zúčastnila i poslankyně Parlamentu ČR Alena Páralová

Ing. Jiří Šolta, CSc. vítá na akademické půdě Ing. Vlastimila Tlustého, CSc.

Ing. Vlastimil Tlustý, CSc. – poslanec Parlamentu ČR

zů např. o vstupu ČR do eurozóny, o zahraničních investicích v ČR apod. Zavzpomínal též na začátky své kariéry vědeckého pracovníka v zemědělském výzkumu. Na závěr návštěvy poslance

na univerzitě jej přijal prorektor univerzity prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.

*Ing. Jiří Šolta, CSc.
Ústav ekonomie FES*

Člen Bankovní rady s přednáškou na univerzitě

Na pozvání Ústavu ekonomie Fakulty ekonomicko-správní a České společnosti ekonomické - pobočky Pardubice navštívil ve středu 20. dubna odpoledne Univerzitu Pardubice člen Bankovní rady a vrchní ředitel České národní banky prof. Dr. Ing. Jan FRAIT. Před studenty a ostatními zájemci z řad akademických pracovníků vystoupil s přednáškou na téma „Měnová politika v České republice“.

Prof. Frait seznámil přítomné se zaměřením měnové politiky ČNB po roce 1997. Zdůraznil zejména otázky plnění inflačních cílů do roku 2002 s akcentem na výhled do roku 2006 a dále. Zajímavé pasáže se týkaly i problematiky globalizace a dezinflace vývoje kurzu koruny po roce 1991, makroekonomických prognóz a celkové kurzové politiky ČNB.

*Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
Ústav ekonomie FES*

vedoucí Ústavu ekonomie FES prof. Sekerka vítá na univerzitě prof. Dr. Ing. Jana Fraita

Hostující přednášející z Velké Británie o dopravě

V pondělí 16. května se uskutečnila na univerzitě na pozvání Dopravní fakulty Jana Pernera přednáška hostujícího lektora z Velké Británie Dr. Jona SHAWA na téma „Dopravní politika a problémy dopravy ve Velké Británii“.

Dr. Shaw působí na Univerzitě v Aberdeenu jako garant oboru Geografie a Životní prostředí a je považován za uznávaného odborníka na problematiku hospodářské a dopravní geografie, dopravní politiky, územního a regionálního plánování, ale i pracovních vztahů v britském železničním průmyslu. Je řešitelem mnoha grantů a výzkumných projektů a autorem řady knih a publikací. Kromě Univerzity v Aberdeenu působí také na Univerzitě v Plymouthu a přednáší i ve Spojených státech na Univerzitě v Ohio.

Přednáška pedagoga ze skotského Aberdeenu se konala v posluchárně univerzitní auly za účasti více než stovky stu-

Dr. Jon Shaw při přednášce na DFJP

dentů, pedagogů a dalších zájemců i mimo působení na univerzitě.

Přednáška Dr. Jona Shawa na Dopravní fakultě Jana Pernera není jedinou spoluprací této fakulty s Univerzitou v Aberdeenu. V současné době se začíná připravovat společný výzkumný projekt a na podzim tohoto roku by měli vycestovat do Aberdeenu čtyři studenti dopravní fakulty, aby na tamní univerzitě studovali v rámci výměnných studijních programů Socrates/Erasmus.

*Ing. Alexander Chlaň, Ph.D.
proděkan pro vědecko-výzkumnou činnost
a zahraniční styky DFJP*

Setkání s expertem Evropské komise na DFJP

Dne 19. dubna se na Dopravní fakultě Jana Pernera uskutečnilo setkání s expertem Evropské komise na záležitosti železniční dopravy Marie France LAGRAULET, která po pracovním setkání s vedením fakulty přednesla přednášku na téma: „Interoperabilita transevropského železničního systému - klíčová otázka dopravní politiky EU“.

Přednáška se zaměřila na základní charakteristiky obsahu směrnic ES o interoperabilitě vysokorychlostního a konvenčního transevropského železničního systému, dále na technické specifikace interoperability (TSI) pro jednotlivé technické i provozní podsystémy, orgány podílející se na řízení a kontrole činností spojených s implementací železniční interoperability, na časový plán implementace záměrů směrnic ES, účast a podíl evropského železničního průmyslu, příklady přístupu vybraných členských zemí EU a charakteristiku a návrh dalšího postupu v zemích střední a východní Evropy včetně souvisejícího financování. Přednáška i navazující rozsáhlá diskuse všech zúčastněných byla vedena v anglickém jazyce.

*Ing. Alexander Chlaň, Ph.D.
proděkan pro vědecko-výzkumnou činnost
a zahraniční styky DFJP*

expertka Evropské komise na záležitosti železniční dopravy M. F. Lagraulet při vystoupení na dopravní fakultě

SIEMENS Kolejová vozidla s. r. o. má zájem o absolventy Dopravní fakulty Jana Pernera

S možnostmi pracovního uplatnění ve společnosti SIEMENS Kolejová vozidla s. r. o. seznámili zástupci této firmy absolventy bakalářského studia a studenty 4. a 5. ročníků Dopravní fakulty Jana Pernera ve čtvrtek 21. dubna přímo na půdě univerzity.

V 10 hodin dopoledne se v posluchárně B3 v areálu dopravní fakulty mohli budoucí absolventi dopravní fakulty dozvědět více o společnosti Siemens KV, s. r. o., jejím výrobním progra-

mu a inženýrském centru, jejím začlenění do sítě společnosti Siemens AG a zároveň získat informace, jaké možnosti nabízí společnost pro uplatnění specialistů, které vychovává pardubická dopravní fakulta, při vývoji a výrobě vozidel a co od nich jako mladých inženýrů očekává.

*Ing. Alexander Chlaň, Ph.D.
proděkan pro vědecko-výzkumnou činnost
a zahraniční styky DFJP*

Dopravní sál pro výuku technologie a řízení železničního provozu na Technické univerzitě v Drážďanech

Drážďany - hlavní město spolkové země Sasko ležící na řece Labi je nejen zajímavým turistickým cílem, ale i místem, kde se dá například v rámci programu Socrates/Erasmus studovat na místní Technické univerzitě (TUD). Z pohledu budoucího či stávajícího dopravního inženýra je možným lákadlem Dopravní fakulta „Friedricha Lista“, která je jedinou samostatnou fakultou dopravního zaměření v německy mluvících zemích.

Jednou z jejích zajímavostí je bezesporu (z mnoha hledisek) „Integriertes Labor des Eisenbahnbetriebes“ (ILE), česky řečeno dopravní sál pro výuku technologie a řízení železničního provozu. Chod této laboratoře zajišťují ve spolupráci pracovníci katedry veřejné městské a regionální dopravy (Professur für Bahnverkehr, öffentlicher Stadt- und Regionalverkehr) a katedry zabezpečovací techniky (Professur für Verkehrssicherungstechnik) a podílejí se na něm též studenti.

ILE je druhým dopravním sálem v historii Dopravní fakulty „Friedricha Lista“. Již v roce 1963 byla na tehdejší Vysoké škole dopravní (Hochschule für Verkehrswesen - HfV) uvedena do provozu „Eisenbahntechnische Betriebslabor“ (EBT). V prostoru o rozměrech 80 x 10 m bylo umístěno 6 nádraží, 120 m jednokolejná a 155 m dvojkolejná trati. Kolejistiště, na kterém byl simulován železniční provoz, bylo v měřítku HO 1:87, nicméně podélné vzdálenosti byly počítány v měřítku 1:200. Laboratoř umožňovala simulaci provozu a obsluhu zabezpečovacích zařízení (reléové, elektrodynamické a elektromechanické typu Einheit). V 90. letech byla doplněna vysokorychlostní trať, která již umožňovala předvést nové technologie v oblasti řízení železniční dopravy (např. LZB, elektronické stavědlo atd.).

V roce 1992 ukončila svoji činnost Vysoká škola dopravní a nově vznikla fakulta dopravní začleněná do TUD. Stará EBT byla v provozu do roku 2000 v původních prostorech HfV. V roce 1998 bylo započato s výstavbou nové laboratoře v současném objektu dopravní fakulty v kampusu TUD. Z důvodu nestejných prostorů bylo třeba původní schéma kolejistiště pozměnit. Výstavba trvala přes 3 roky. Nově vzniklé zařízení použilo některé části z původního, zbytek byl vybudován zcela nově.

Na ploše 80 x 20 m se v současné době nachází 5 stanic, 2 traťová hradla a 1 odbočka. Motivem jsou dvě dvojkolejné trati a jedna jednokolejná, ze které dále odbočuje další jednokolejná trať. Zbytek sítě simuluje skryté nádraží, kde je možno též soupravy odstavovat.

První dvojkolejná trať prochází stanicemi Waldhof a Neustadt a představuje novostavbu zabezpečenou systémem LZB pro vysokorychlostní tratě. Druhá dvojkolejná trať prochází stanicemi Waldhof, Adorf a Zellwald. Tato trať je celá zabezpečena poloautomatickým hradlovým blokem. Na obou jednokolejných tratích se provoz vlaků zabezpečuje telefonickým dorozumíváním. Stanice Neustadt je zabezpečena nejmoder-

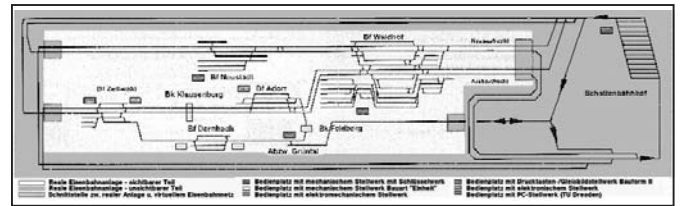
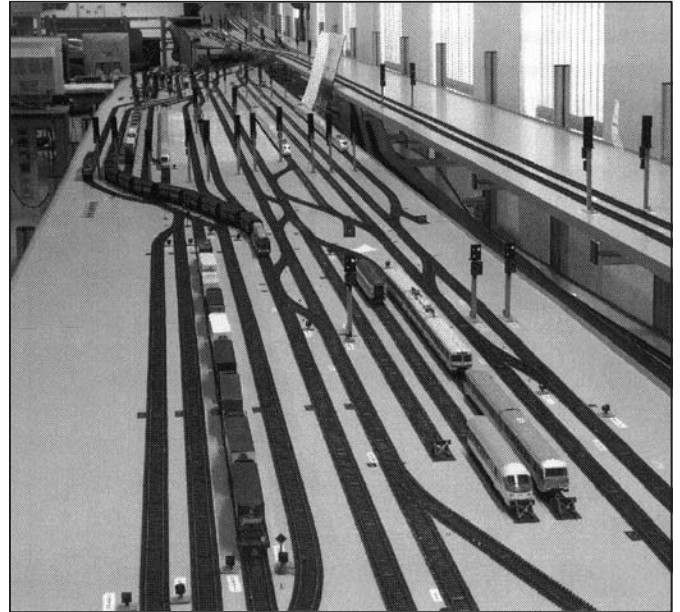

schéma kolejistiště

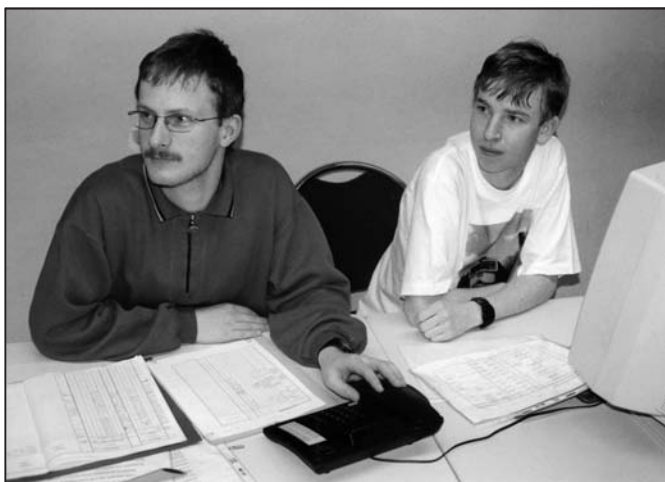
nádraží Waldhof

Waldhof

nějším elektronickým stavědlem, stanice Adorf má reléové zabezpečovací zařízení, Zellwald elektrodynamické, stanice Dornbach na jednokolejně trati má elektromechanické zabezpečovací zařízení typu Einheit a odbočka Grönten elektromechanické zařízení s klíčovou vazbou. Největší stanice Waldhof má zabezpečovací zařízení vlastní konstrukce dopravní fakulty (viz obr. 1).

Obdobně jako na původním zařízení na HfV je použito modelové měřítko 1:87, 1300 m kolejí představuje v měřítku 1:200 cca 260 km kolejí ve skutečnosti. Provoz vlaků je řízen digitálně počítačem. Díky tomu je možno nastavit dynamické jízdní vlastnosti každému vlaku, rychlost a směr jízdy loko-

studenti DFJP obor Technologie a řízení dopravy při obsluze stanice Adorf

motiv, přípřež lokomotiv apod. Čas je možno simulovat vůči skutečnému 1:1, ale též i pomaleji, rychlost vlaků je od 1 km/h do 300 km/h. Zabezpečovací zařízení jsou propojena s řídicím počítačem, což umožňuje kromě pravidelného provozu podle předem daného jízdního řádu zároveň nasimulovat různé poruchy a mimořádné stavy. Počítač též registruje,

kteřá hnací vozidla představují závislou elektrickou trakci, a těmto vozidlům neumožní vjezd na nezatrolejovanou kolej. Na viditelnou síť je možno od letošního roku připojit virtuální pokračování představující tratě v okolí Drážďan. Jedná se o skutečné zařízení od firmy Vossloh. V přípravě je též možnost simulace strojvedoucího na vlacích jezdících na kolejišti. Kolejiště umožňuje současný provoz až 100 vlaků, v současné době je zde 85 hnacích vozidel 26 řad a 465 vagonů. Staniční a traťová zařízení může během výuky v laboratoři obsluhovat až 20 studentů.

Výuka probíhá zhruba následujícím způsobem. Všichni studenti v 2. ročníku stráví v ILE 2 semestry, každý po 4 blocích. Možné pozice v každé stanici v závislosti na zabezpečovacím zařízení jsou výpravčí, vlakový operátor (v případě menšího počtu studentů tuto úlohu vykonává výpravčí), signalista/výhybkář, strojvedoucí a posunovač v jedné osobě. Studenti se během těchto bloků vystřídají v různých úlohách v jednotlivých stanicích. Ve vyšších ročnících pak navštěvují ILE pouze studenti, kteří mají zapsány předměty týkající se zabezpečovací techniky, popř. technologie provozu. Na počátku každého bloku jsou studenti seznámeni se svou úlohou, poté je spuštěn čas, po jehož dobu je „odježděn“ jeden grafikon vlakové dopravy (GVD). Obsluha a provoz odpovídá železničním standardům, tj. zapisováním vlaků do dopravního deníku, nabídkou a přijetím vlaků, jakož i obsluhou zabezpečovacích zařízení a posunu. Na výuce se kvůli nedostatku vlastních pracovníků obou kateder podílejí za úplatu i studenti fakulty. Za chod laboratoře jsou přímo zodpovědní 3 zaměstnanci fakulty.

Zájemci mimo školu mají možnost navštívit dopravní sál po dohodě s jeho pracovníky, nebo v den otevřených dveří. Studenti Dopravní fakulty Jana Pernera Univerzity Pardubice oboru Technologie a řízení dopravy měli spolu se svými kolegy z dopravní fakulty ČVUT Praha možnost navštívit tuto laboratoř a odjet si zde dva „grafikony“. Studenti plánující strávit semestr či rok v rámci programu Socrates/Erasmus na dopravní fakultě TUD mají též možnost se po dohodě s pracovníky zdejší katedry zúčastnit běžné výuky v ILE.

Ing. Jan Hrabáček

Katedra technologie a řízení dopravy DFJP

Přednáška japonského profesora

Na pozvání prorektora pro vědu a zahraniční vztahy Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiřího Mála, DrSc. přijel na univerzitu japonský profesor TOORU ATAKE z Tokijského technologického institutu.

Prof. Atake patří k předním světovým odborníkům v oblasti termodynamiky a je mj. prezidentem japonské společnosti pro kalorimetrii a termickou analýzu. Zabývá se termodynamickým studiem nanomateriálů, na něž byla zaměřena i jeho přednáška na Fakultě chemicko-technologické, která se uskutečnila v pondělí 4. dubna v 11 hodin ve velké zasedací místnosti fakulty na nám. Čs. legií v centru Pardubic.

prof. Tooru Atake a prof. Jiří Málek

Prof. Atake se během své krátké návštěvy univerzity setkal též s vedením Fakulty chemicko-technologické a navštívil katedru fyzikální chemie a katedru obecné a anorganické chemie které jsou svým zaměřením blízké jeho vědecké činnosti.

Tokijský technologický institut je prestižní japonskou vysokou školou zaměřenou na chemii a materiálový výzkum, která patří v citačních analýzách vědeckovýzkumných prací do první dvacítky institucí na světě.

(vw)

Profesor Ctirad Uher přednášel na Fakultě chemicko-technologické

Dne 24. května se uskutečnila na Fakultě chemicko-technologické přednáška Ctirada Uhra, profesora Katedry fyziky Michiganské univerzity a doktora honoris causa Univerzity Pardubice. Přednáška s názvem „Novel Diluted Magnetic Semiconductors on the Basis of the Tetradyomite-type Structure“ byla věnována velmi aktuální výzkumné problematice nových magnetických polovodičů tvořených např. Sb_2Te_3 , Bi_2Te_3 a Bi_2Se_3 krystaly dotovanými přechodnými prvky (Mn, V). Přednáška spadala do velmi sledované a aktuální výzkumné problematiky tzv. spintroniky, jejímž cílem je pochopení dějů a definované ovládání spinu valenčních elektronů prvků tvořících vhodně volený materiál. Uplatnění takovýchto dějů může být podstatou budoucích tzv. netěkavých (stabilních) magnetických pamětí, kde

základní informační jednotkou bude spin daného elektronu. Zvládnutí takových úkolů by vedlo např. k pamětem s velmi vysokou hustotou záznamu. Přednáška obsahově i tematicky reflektovala výsledky společného výzkumu, založeného na spojení úsilí materiálového výzkumu michiganských fyziků vedených prof. Uhem a pardubických chemiků vedených prof. Petrem Lošťákem. Jejich společný výzkum byl v minulosti a je i nyní podpořen společnými mezinárodními projekty financovanými NATO a National Science Foundation USA. Tato mezinárodní spolupráce nese své ovoce pro základní výzkum magnetických polovodičů i jejich potenciální aplikace v oblasti záznamových medií a elektroniky.

prof. Ing. Tomáš Wágner, CSc.
Katedra obecné a anorganické chemie
FChT

prof. Ctirad Uher, doctor honoris causa
Univerzity Pardubice

Pojetí lidských práv nebrání sobectví, z pohledu konfuciánské filosofie je třeba zodpovědnosti ve vztazích

Profesor Rosemont a profesorka Bockover na univerzitě / 3. - 4. května

Má ještě konfuciánské učení co říci dnešku? Prof. Henry Rosemont představil důležité body staré čínské tradice, které jsou podle něj stále aktuální. Zatímco západní myšlení vyzdvihlo a stále zdůrazňuje autonomního jedince, Konfuciovo učení vnímá člověka jako bytost, ve které se spojuje několik rolí, zdůrazňuje tedy spíše vztahy a náležité chování v nich. Vlastní já je především já existující ve vztazích. Člověk se může rozvíjet pouze díky jiným lidem tím, že překračuje vlastní sobectví a snaží se jednat ve prospěch ostatních. Konfucianství definovalo několik základních modelových vztahů jako jsou otec – syn, učitel – žák, manžel – manželka a další. Podle běžných výkladů jde v tomto pojetí především o vztah

nadřazený – podřazený, ale profesor Rosemont tvrdí, že tyto vztahy vyjadřují především vazbu „dobrodinec – přijímající dobrodiní“. Každý závisí na činnosti a pomoci ostatních, a naopak ostatním může pomáhat. V západním světě se prosadilo pojetí lidských a politických práv, ale ta považuje Rosemont jen za první krok, za „lidská práva první generace“. Člověk totiž může naprostou většinu lidských práv dodržovat, a přitom žít sebestředným životem, bez zájmu o ostatní. Konfucianství v Rosemontově přednášce zaznělo jako výzva k dlouhé a trpělivé cestě, na které se člověk zbavuje sobectví a snaží se pomáhat ostatním, a to nejen svým nejbližším.

Profesor Henry Rosemont se věnuje čínské filosofii a komparativním studiím již více než tři desetiletí. Studoval na několika prestižních univerzitách v USA, je mj. žákem Noama Chomského. V současné době působí na Brownově univerzitě ve Spojených státech a na Univerzitě Fudan v Číně. V Pardubicích jsme jej spolu s jeho manželkou Joanne uvítali díky profesorce Mary Bockover. Paní Bockover je Rosemontovou žákyní a působí na Humboldtově univerzitě ve Spojených státech. U nás v České republice přednáší na Fullbrightově stipendiu na FF UK v Praze, ale z vlastního zájmu už třikrát přednášela i na FHS v Pardubicích o základech taoistické a konfuciánské filosofie.

Rosemontovi spolu s Mary Bockover dorazili do Pardubic v úterý 3. května, prohlédli si zámek a poté se zúčastnili večere s panem prorektorem prof. Málkem, Dr. Prázným a Mgr. Fárkem z Katedry religionistiky FHS. Při večeri se rozběhla živá debata, ve které profesor Rosemont ocenil zájem pana prorektora o filosofii, neboť prý „setkání s chemikem takto zaměřeným je velmi vzácné a neobvyklé“. Přednáška 4. května v kongresovém sále rektorátu byla velmi zajímavá, jen jsme čekali větší počet posluchačů. Večer se americká trojice setkala se skupinou zájemců ze strany studentů religionistiky při neformální debatě.

Mgr. Martin Fárek
Katedra religionistiky a filosofie FHS

Dr. Hubertus von Schoenebeck byl hostem Fakulty humanitních studií

Na základě dlouholeté spolupráce Katedry věd o výchově Fakulty humanitních studií a německé organizace *Freundschaft mit Kindern – Förderkreis, e.V.*, kterou Dr. Hubertus von Schoenebeck začátkem 80. let minulého století založil, se podařilo najít termín v napěchovaném kalendáři a ve dnech 6. až 8. dubna byl Dr. Schoenebeck hostem KVV FHS. Studenti a někteří vyučující jistě znají jeho názory ze tří publikací, které byly péčí katedry věd o výchově a studentů FHS přeloženy a vydány v průběhu let 1997 - 2001, a tak není divu, že o zcela nekonvenční názory Dr. Schoenebecka na vztahy dospělých a dětí byl velký zájem.

Dr. Schoenebeck představil v rámci tří přednášek a následnými diskusemi, které se konaly 6. dubna dopoledne v Aule Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, dne 7. dubna dopoledne na Fakultě humanitních studií a odpoledne pro veřejnost v prostorách Pedagogického centra Pardubice, vlastní koncepci postpedagogické komunikace s dětmi bez pedagogiky (rozuměj manipulativní pedagogiky), kterou nazývá „amikace“. Není úkolem této zprávy vysvětlovat teze postpedagogického přístupu v komunikaci s lidmi (zejména s dětmi), jedná se totiž pro pedagogicky vychovaného dospělého o dost složité a málo akceptovatelné myšlenky. Ve stručnosti se pokusíme naznačit alespoň základní východiska. Postpedagogicky se chovající dospělý se odvrací ve své praxi od pedagogicky založené výchovy, nikoliv ale od dítěte. Neptá se ovšem tradičně pedagogicky: „Co je pro dítě dobré? A soustředí se na otázku „Co je dobré pro mě?“ „Co chci?“ „Kdo vlastně jsem?“ Vůči dítěti se chová jako autentická osobnost, kterou neformuje příkazy a doporučeními pedagogického rázu, ale prosazuje vlastní stanoviska ve vzájemné partnerské komunikaci. Postpedagogický dospělý nepřijímá odpovědnost za dítě, ale jen a jen za sebe. Dítě je vnímáno jako autentický člověk, který nepotřebuje být pedagogicky „mistrován“, ale potřebuje autentickou a partnersky vyrovnanou komunikaci. Tu Schoenebeck nazývá amikací.

Nutno snad jen dodat, že Schoenebeck provedl ve druhé polovině 70. let minulého století rozsáhlý empirický výzkum s dětmi od 3 do 17 let, který mu potvrdil oprávněnost

prof. Rýdl a Dr. Schoenebeck

a funkčnost postpedagogické komunikace. Na tomto základě potom rozvíjí postpedagogické aktivity zaměřené na dětská práva a prosazení podpory místo výchovy.

Během všech tří setkání se rozvinula velmi bohatá a často i kontroverzní komunikace, která prokázala nejen přemýšlivost účastníků, ale také jejich vstřícnost a otevřenost novému a zpočátku i vzhledem k našim tradicím málo akceptovatelnému.

V současné době je překládána čtvrtá kniha Dr. Schoenebecka do češtiny, která vyjde na podzim tohoto roku péčí Fakulty humanitních studií u příležitosti Evropské konference o postpedagogickém myšlení, organizované univerzitou v Lodži (Polsko).

Zájemci o osobní setkání s Dr. Schoenebeckem se mohou těšit na jaro 2006, kdy bude Dr. Schoenebeck opět v České republice, tentokrát na pozvání Přátel angažovaného učení (PAU, o.s.) a Katedry věd o výchově Fakulty humanitních studií naší univerzity.

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
vedoucí Katedry věd o výchově FHS
proděkan Fakulty humanitních studií

Všední den s literaturou

V úterý 27. dubna se uskutečnila na Fakultě humanitních studií od 10 do 13 hodin přednáška a autorské čtení německé spisovatelky, básnířky, prozaičky a komentátorky Tiny STROHEKER o literatuře, vlastní literární tvorbě a o interpretaci lyrických textů.

Tina STROHEKER se narodila 13. června 1948 v Ulmu. Maturovala na humanistickém Humboldtově gymnáziu a poté studovala v letech 1967 - 1972 germanistiku, historii a politologii v Mnichově. Po státních zkouškách učila 10 let na gymnáziích v Německu, od roku 1983 působí jako nezávislá autorka, žurnalistka, lektorka ve vzdělávání dospělých a iniciátorka literárních setkání a projektů – např. Literární dílna Göppingen nebo Mühlbergerovy dny v Eislingenu. Podnikla řadu zahraničních cest spojených s autorskými vystoupeními, mj. do Holandska, Itálie, USA, Polska a Ruska. Je členem PEN-centra ve Spolkové republice Německo, Spolku německých spisovatelů a Evropské asociace autorů KOGGE. Žije a pracuje v Eislingenu. Za svoji literární tvorbu získala několik literárních cen, např. Grantovou cenu Leonce a Lena v roce 1981, stipendium Villa Massimo v roce 1986 a literární cenu zemského hlavního města Stuttgartu.

Její literární tvorba je od počátku ovlivněna napětím mezi poutem na rodný kraj a světovostí, přičemž reflektuje oba tyto póly. Již od svých literárních začátků podnikla mnoho cest a zpracovala je ve svých textech, ale nikdy neopustila své malé město Eislingen na delší dobu, a zase se do něj vrátila. Je to právě život v provincii, který tak velice ráda literárně zpracovává, a je to ona provincie, kde se tak často angažuje, například pro zapomenutého česko-německého autora Josefa Mühlbergera, průkopníka česko-německého smíření, který žil po válce až do své smrti právě v Eislingenu.

Charakteristická je pro autorku i kontinuální spolupráce s výtvarnými umělci. Z takovýchto setkání vznikly její první sbírky básní, ve kterých platil princip umělecké rovnoprávnosti a svébytnosti jak pro text, tak i pro obrázky a fotografie.

Ve své tvorbě se nevyhýbá ani neobvyklým nebo tabuizovaným tématům, když např. ve sbírce „Hinter der Stirn den Tod“ (Za čelem smrt) přenesla do básní svůj intimní subjektivní prožitek matčiny smrti, když v ní pohled na zemřelou matku asocioval pocit něčeho svatého, ikony.

Eben gestorben
Der Tod ist ein Bild
Meine Mutter, eine Liegende
ein mageres Mädchen,
das sich nicht mehr braucht.
Das toto Mädchen wird eine Ikone,
das ich anschauen darf.
Der Tod ist ein Bild,
ich kann es berühren.
Es wird aber nichts verraten
vom Tod, auch meine Mutter
wird nichts mehr sagen.
Sie lassen uns
ihr Bild.

Právě zemřelá
Smrt je obrázek
Moje matka, ležící,
útlá dívka,
která se již nepotřebuje.
Mrtvá dívka se stala ikonou,
kterou si smím prohlédnout.
Smrt je obrázek
Mohu se ho dotknout.
Neprozradí ale nic
o smrti, ani moje matka
již nic neřekne.
Ponechaj nám
Její obrázek.

vlevo autor článku

Tina Stroheker a její autorské čtení

I tato báseň byla předmětem textové analýzy a předmětem dlouhého vzájemného dialogu autorky a studentů. V úvodu svého autorského čtení sdělila paní Stroheker svému vnímavému publiku, složenému převážně ze studentů studijního oboru Německý jazyk pro hospodářskou praxi, že ani v Ně-

mecku, kde mají autorská čtení mnohem větší tradici, renomé a popularitu než v České republice, nejsou básně právě to nejpůvodnější a nejdůležitější. Na častou otázku, zda vše, o čem píše, opravdu zažila, odpovídá, že to tak skutečně většinou je, ovšem tyto autentické zážitky nereflektuje autor okamžitě, „skladuje“ je v sobě, a teprve když „dozrají“, objeví se v literární tvorbě. Autorka dále prozradila, že čtenáři jsou často zklamáni, když se dozvědí, že každá báseň je výsledkem časově i kreativně dlouhého úsilí a že to není spontánní „výtrysk“ či výsledek nějakého nápadu nebo zážitku. Také se svěčila s tím, že nemá ráda „profesionální“ školené předčítání nebo recitaci herci, a proto si raději čte svá vlastní díla sama, a to i pro udržování kontaktu se čtenáři. A vzhledem k tomu, že je umělcem na volné noze, nejsou pro ni autorská čtení a honoráře za ně nepodstatným zdrojem příjmů (což ale samozřejmě neplatilo v případě autorského čtení na Univerzitě Pardubice).

Díky tomuto krédu a nakažlivému entuziasmu a zápalu pro „osvětovou literární práci“ paní Stroheker se odkryl posluchačům a čtenářům fascinující pohled na literaturu z druhé strany, na proces literární tvorby. Tři hodiny intenzivního dialogu, interpretace textů, hry se slovíčky, s jejich nejrozličnějšími významy, porovnávání různých možností výkladu a překladu z němčiny do češtiny, zdůvodňování použití právě tohoto, a nikoli jiného slova, zkoumání celkového vyznění textu spojeného s celkovou srozumitelností její lyriky i pro člověka, jehož mateřským jazykem němčina není, utekly jako voda a prohloubily pohled všech účastníků na básnickou tvorbu. To je také součástí hodnotového žebříčku autorky, která se snaží v době zpochybňování starých hodnot, nárůstu fundamentalismu a ohrožování ekologické rovnováhy, života ve spěchu a zničováním trávení volného času svými básněmi podněcovat, zdravě iritovat a přivést k zamyšlení, úvaze a nabídnout něco na vyvážení tohoto všeobecného neklidu.

Pomrkávání

Uchýlit se očima

*Do zátiší jako stvořeného pro
vpád obrazů
které uklidňuje zasněženou ratolest
na stole, vedle
kočiček ve váze
z okraje sem vyhlíží červenka
nepohnutě, jemně, významně.*

*Do zátiší vstupují
a před očima si vyměňují místa jahody a broskve
můra usedá na růži a
třešně jsou tmavé a sladké.*

*Do zátiší vstupují
podle řádu dne
teď budou uspořádány
jablka a hrozny
první vlašské ořechy a
vpředu na stole šípky.*

*Vstupují do zátiší
Nad stříbrným svícem plápolá plamen
brambory, sváteční pečeně
na damašku rozptýlené
rozinky a ořech
a pomeranč k tomu.*

*Do zátiší vstoupí
Pomeranče, jejichž hebkost
se ukryla za drsnou slupkou
které jak padající hvězda osvěcují tabuli
anebo rozinka, čas se víc nebojí
konečně se ztratí z očí
ztratí oči
bude částí obrazu
do kterého oka padne?*

Překlad: Josef Hrubý

*PhDr. Jan Čapek
vedoucí Katedry cizích jazyků FHS*

Studenti a učitelé Katedry cizích jazyků Fakulty humanitních studií na Univerzitě Bayreuth

Ve dnech 24. – 29. dubna se uskutečnila pracovní a studijní cesta vyučujících Katedry cizích jazyků Fakulty humanitních studií Mgr. Heleny Jaklové, Mgr. Lenky Matuškové a studentů programů Německý jazyk pro hospodářskou praxi a Kulturní dějiny na Univerzitu Bayreuth. Návštěva proběhla na základě již navázané spolupráce mezi Univerzitou Pardubice a Univerzitou Bayreuth v rámci programu Socrates/Erasmus. Na půdě Sprach- und literaturwissenschaftliche Fakultät měli vyučující i studenti možnost osobně se poznat s kolegy partnerské katedry Deutsch als Fremdsprache – Interkulturelle Germa-

nistik a navzájem se seznámit se strukturou a dalším rozvojem oborů obou kateder, zúčastnit se seminářů a prodiskutovat možnosti další spolupráce mezi pracovišti. Vedoucí partnerské katedry prof. Bernd Müller-Jacquier nás seznámil se změnami v systému německého vysokého školství a budoucím přechodem všech magisterských studijních programů na M.A. (Master of Arts). Pro studenty oboru Německý jazyk pro hospodářskou praxi se tak nabízí možnost absolvování studia M.A. Po úspěšném absolvování bakalářských zkoušek na FHS UPa by mohli pokračovat ve studiu, které má probíhat

dvoufázově na Univerzitě Bayreuth (SRN) a na Univerzitě Utrecht (Nizozemí), a absolventi by tak měli možnost získat dvojí diplom, což by pro ně bylo jistě velkým motivačním činitelem. V této souvislosti se znovu objevuje nutnost neopomíjet výuku německého jazyka coby jazyka sousedního státu, se kterým máme nejen nejdelší hranice a hospodářské styky, ale i (alespoň pokud jde o FHS) nejvíce bilaterálních smluv v rámci programu Socrates/Erasmus, což umožňuje velké množství pobytů studentů na německých univerzitách. Bayreuth je městem s cca 70 000 obyvateli, univerzita tam existuje od roku

slavnostní společná večeře

1975 a město má vzhledem k ČR výhodnou polohu nepříliš daleko od českých hranic. Právě proto by mohlo být uskutečněno uzavření smlouvy o partnerské spolupráci mezi FHS a Sprach- und literaturwissenschaftliche Fakultät, čemuž je nakloněn i prof. Bernd Müller-Jacquier a co by umožnilo vznik nového nebo modifikovaného oboru (studijního programu Interkulturní germanistika), který v České republice v této podobě zatím neexistuje. Nabízela by se tak možnost spolupráce akademických pracovníků, jejich výměna a studijní pobyty. Kromě absolvování bakalářských zkoušek je podmínkou pro studium na univerzitě v SRN najít způsob, jak pobyt financovat. Poplatky za studium se u našich sousedů sice stále ještě neplatí, ale životní náklady jsou i přes studentské výhody oproti ČR vysoké. Vedoucí partnerské katedry prof. Bernd Müller-Jacquier a jeho spolupracovníci

Wahnfried, dům R. Wagnera, Bayreuth

byli také pozváni na mezinárodní konferenci Interkulturní dimenze ve výuce cizích jazyků, kterou pořádá KCJ FHS UPa 19. - 20. září 2005.

Studenti se zúčastnili několika seminářů a kulturních akcí nabízených Univerzitou Bayreuth a městem a měli možnost poznat interkulturní rozdíly na akademické půdě. V rámci řešení grantového úkolu *Aspekty odborného jazyka v teorii a praxi* prováděli studenti rešerše autentických materiálů, kontaktovali instituce v regionu Bayreuth a připravovali podklady pro vypracování projektové práce a prezentace. Výsledky studentských aktivit byly již prezentovány v rámci předmětu *Odborný jazyk (OJN2)* a *Praxe (PRAN)*. Na základě provedených rešerší studenti i nadále zpracovávají získané materiály ve formě korpusu odborného německého jazyka z různých oblastí a jeho použití. Zmíněný korpus může sloužit jako

před začátkem semináře

univerzitní campus

podklad pro vypracovávání bakalářských prací z oblasti odborného jazyka nebo překladu.

*Mgr. Helena Jaklová,
Mgr. Lenka Matušková
Katedra cizích jazyků FHS*

Návštěva z Finska na Ústavu zdravotnických studií

Ve dnech 20. – 24. května proběhla v rámci pedagogické mobility programu ERASMUS na ÚZS návštěva hostů z největší finské polytechnické univerzity z kampusu v Salo a v Turku. Vyučující i studenti ÚZS měli možnost setkat se čtyřmi učiteli ošetrovatelství paní Merjou Metsä, Seijou Alho, Raijou Sairanen a panem Billem Reynoldsem.

Pro zahraniční hosty byl připraven bohatý program. V pátek po příjezdu do Pardubic se zúčastnili fotbalového utkání mezi zahraničními studenty Univerzity Pardubice a Univerzity Hradec Králové a „garden party“ pořádané Oddělením mezinárodních vztahů univerzity, kde je přivítala paní Zdeňka Kulhánková a kde se mohli setkat a neoficiálně pohovořit se zástupci univerzity i se studenty z různých zemí.

O víkend si hosté za doprovodu MUDr. Grofové a Mgr. Hlaváčkové udělali malý výlet na hrad Kunětická hora. Z jeho věže si mohli prohlédnout okolí Pardubic i vzdálené zasněžené vrcholky Krkonoš, ve stylové restauraci ochutnali

české pečené sele, plzeňské pivo a moravské víno. Při odpolední procházce Pardubicemi obdivovali krásy historického centra města, unikátní renesanční fresky v zámeckých sálech i cizinci tak vyhledávané české sklo. Na doporučení absolvovali i nedělní výlet parníkem, který spolu s pěkným počasím dokreslil příjemnou atmosféru Pardubic.

Oficiální část návštěvy byla na programu v pondělí 23. května a úterý 24. května. Byla vyplněna setkáními s vedením Ústavu zdravotnických studií i Krajské nemocnice Pardubice, prohlídkou nemocnice a školy, návštěvou Toastmasters klubu v Evropském spolkovém domě a přednáškami paní Raiji a Seiji.

Přednášky s českým překladem MUDr. Grofové přiblížily přítomným posluchačům, studentům a vyučujícím ÚZS i sestrám KNP Finsko a jeho zvláštnosti, univerzitu v Turku, finské zdravotnictví, ošetrovatelství i ošetrovatelské vzdělávání,

neoficiální zahájení finské návštěvy při „zahradní párty“ v areálu kolejí

postavení sester ve společnosti a ošetřování pacientů v terminálním stadiu života.

Finští hosté se během svého pobytu v Pardubicích setkali s ředitelem ÚZS profesorem Arnoštem Pellantem, se zástupkyní ředitele Mgr. Janou Škvrňákovou, s ředitelkou ošetrovateľské péče KNP paní Věrou Moserovou i se staničními a vrchními sestrami některých oddělení nemocnice. Velmi je potěšila i možnost se opět sejit se studentkami 2. ročníku oboru Všeobecná sestra Petrou Plecháčkovou a Evou Vohryzkovou, které v letošním roce absolvovaly studijní pobyt ve Finsku a které si učitelé v Salo velmi oblíbili.

Při pondělní návštěvě nemocnice zavítali Merja, Seija, Raija a Bill na chirurgické, urologické, porodnicko-gynekologické i dětské oddělení. Všechna tato moderně vybavená oddělení nemocnice se hostům velice líbila, zajímali se o počty, složení i vzdělání zdravotnického personálu, o náplň práce sester a o postavení sester ve funkčním systému nemocnice a porovnávali shody a rozdíly českého a finského zdravotnictví. Velmi je zaujala i prohlídka moderních porodních sálů a novorozeneckého oddělení za přítomnosti primáře porodnicko-gynekologického oddělení MUDr. Hanouska s podrobným výkladem MUDr. Faraga.

Úterní dopoledne bylo vyplněno prohlídkou školy v areálu ÚZS v Průmyslové ulici. Hosté ocenili moderní zařízení a vybavení odborných učeben ošetrovateľství, zajímali se o studijní plány, organizaci praktické výuky i akademického roku i celého bakalářského a magisterského studijního programu. Návštěva proběhla v příjemné atmosféře, přispěla k vzájemnému poznání a sblížení obou stran a nastínila další možnosti spolupráce v budoucnosti.

*Mgr. Eva Hlaváčková
Ústav zdravotnických studií UPa*

První jednání Vědecké rady Ústavu elektrotechniky a informatiky

Dne 15. března letošního roku byla ustavena Vědecká rada Ústavu elektrotechniky a informatiky na základě předchozího projednání a schválení jednacího řádu a složení rady Akademickým senátem Univerzity Pardubice. Rada má celkem 21 členů, z toho deset členů z řad profesorů a docentů univerzity a jedenáct členů, kteří zastupují jednak další české vysoké školy, jednak významné podniky angažující se v elektronice a informatice. Členy Vědecké rady Ústavu elektrotechniky a informatiky se stali:

Interní členové:

prof. Ing. Pavel Bezoušek, CSc.

ředitel, Ústav elektrotechniky a informatiky,
předseda VR

doc. Ing. Jaroslav Janda, CSc.

prorektor univerzity,
Katedra dopravních prostředků DFJP

doc. Ing. Simeon Karamazov, Dr.

zástupce ředitele Ústavu elektrotechniky
a informatiky

doc. Ing. Antonín Kavička, Ph.D.

Katedra informatiky v dopravě DFJP

doc. RNDr. Bohdan Linda, CSc.

vedoucí Ústavu matematiky FES,

doc. Ing. Pavel Petr, CSc.

vedoucí Ústavu systémového inženýrství
a informatiky FES,

prof. Ing. Vladimír Schejbal, CSc.

vedoucí Katedry elektrotechniky, elektroniky
a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP

prof. Ing. Karel Šotek, CSc.

děkan DFJP, Katedra informatiky v dopravě DFJP

prof. Ing. Jiří Taufer, CSc.

Katedra řízení procesů a výpočetní techniky FChT

Externí členové:

Ing. Richard Capalini, CSc.

ředitel výzkumného centra Steinel Technik, s. r. o.

Ing. Jiří Doležal, CSc.

generální ředitel CESA, a. s.

doc. Ing. Aleš Filip, CSc.

vedoucí výzkumného střediska LIS TÚDC, ČD a. s.

doc. Ing. Ondřej Fišer, CSc.

vedoucí výzkumný pracovník ÚFA AV ČR

doc. Ing. Petr Hanáček, Dr.

vedoucí ÚIS, FIT VUT v Brně

prof. Ing. Karel Hoffmann, CSc.

Katedra elmag pole FEL ČVUT v Praze

Ing. Ivan Ják

generální ředitel RADOM, s. r. o.

Ing. František Jelínek, CSc.

výzkumný pracovník ÚRE AV ČR

prof. Ing. Jaroslav Nosek, CSc.

proděkan Fakulty mechatroniky TU v Liberci

Ing. Libor Slezák, CSc.

ředitel perspektivního výzkumu ERA, a.s.

Ing. Jiří Suchánek

náměstek ředitele TÚDC, ČD, a. s.

Na prvním zasedání vědecké rady vysokoškolského ústavu univerzity dne 27. dubna byly především projednány a schváleny hlavní myšlenky dlouhodobého záměru ústavu do roku 2010, předložené ředitelem Ústavu elektrotechniky a informatiky a předsedou vědecké rady prof. Bezouškem. Před vědeckou radou dále proběhla atestace 7 odborných asistentů na základě jejich kvalifikace i publikačních a dalších odborných aktivit. Po prvních zkušenostech s výukou v oborech Informační technologie a Komunikační a mikroprocesorová technika byly navrženy drobné úpravy studijních programů, které vědecká rada po projednání schválila. V závěru jednání byl také schválen návrh na nostrifikaci bakalářského diplomu A. Ganijeva na základě analýzy zpracované předsedou vědecké rady.

prof. Ing. Pavel Bezoušek, CSc.

ředitel Ústavu elektrotechniky a informatiky UPa

konference, semináře

Historie jako politika.

Konference pořádaná ke 100. výročí úmrtí Wácslawa Wladiwoje Tomka

Český historik Wácslaw Wladiwoj Tomek (1818 - 1905), říšský poslanec a první rektor samostatné české univerzity, je tradičně považován za pokračovatele Palackého, za významného historiografa Prahy a Karlovy univerzity, jinak však za muže velmi konzervativního, loajálně Inoucího k Vídni a k „pokrokovým“ tradicím českého dějepisectví jaksí nepatřícího.

Uvedeným stereotypem, který vznikl krátce po roce 1918 a byl živen historiografií první republiky (především Jaroslav Werstadt) i dějepisectvím marxistickým (především Zdeněk Nejedlý), od základů otrásla konference, již pod názvem Historie jako politika (1818 - 1905) uspořádala Fakulta humanitních studií Univerzity Pardubice ve spolupráci s partnerskou Technische Universität Chemnitz a Muzeem východních Čech. Konala se ve dnech 28. - 29. dubna v Tomkově rodišti v Hradci Králové, pod záštitou královéhradeckého magistrátu v krásných secesních prostorách hradeckého muzea.

Zúčastnilo se jí kolem 120 posluchačů, včetně posluchačů Fakulty humanitních studií Univerzity Pardubice (čtyři studentky oboru Kulturní dějiny se obětavě ujaly role hostesek) a Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové a zaznělo zde 19 teoreticky zobecňujících, historiografických i historiko-antropologicky zaměřených příspěvků.

Ukázalo se, že prostor, který Tomkova osobnost nabízí, umožňuje jak tematizovat vztah historie a politiky (to bylo ostatně cílem konference), tak obohatit dosavadní historiografické bádání novými poznatky. Konference potvrdila, že

Muzeum východních Čech v Hradci Králové 28. - 29. 4. 2005

metodologické přístupy v historii jsou vždy diktovány aktuálním politickým vývojem a politickými potřebami; současně vrátila Tomkovi místo, které mu po právu náleží. Nikoli Palackého pokračovatel či dokonce nevděčný epigon, nikoli nudný patron a suchopárný profesor, ale autonomní a neopakovatelná postava české historiografie i politiky, dobrý společník a neúnavný turista. Takový skutečně byl Wácslaw Wladiwoj Tomek.

prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.

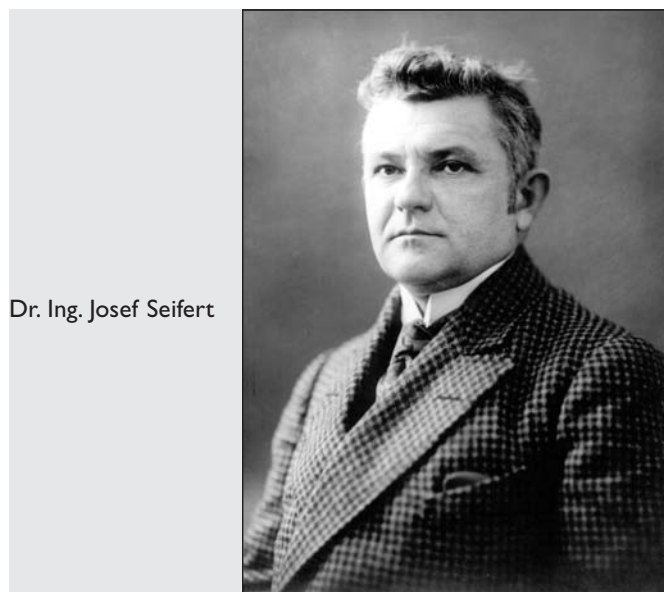
*Katedra historických věd FHS
děkanka Fakulty humanitních studií UPa*

85 let výuky chemie a technologie výbušin v Čechách

Letos uplyne 85 let od zahájení výuky v oblasti chemie a technologie výbušin v někdejší Československu. V roce 1920 byla tato vědecko-pedagogická aktivita zahájena na pražské Vysoké škole chemicko-technologického inženýrství (nynější Vysoká škola chemicko-technologická – VŠCHT v Praze) pod vedením Dr. Cyrila Krauze. V téže roce byla v Pardubicích založena továrna na výrobu výbušin Explosia. Tyto dvě události významně ovlivnily vývoj v oblasti energetických materiálů v Československu, tehdy mladé republice, vzniklé v roce 1918 po rozpadu Rakousko-Uherské monarchie. Uvedený vývoj, spolu s vysokou úrovní českého strojírenského průmyslu, vedl k tomu, že se v období před II. světovou válkou stalo Československo významným výrobcem a exportérem zbraní, munice a výbušin s odpovídající vědeckovýzkumnou a inženýrskou základnou.

Po dobu II. světové války, kdy v okupovaných Českých zemích byly české vysoké školy v letech 1939 - 1945 zavřeny, byla výuka zrušena. Po poválečném obnovení vědecko-pedagogické aktivity na těchto školách byla v akademickém roce 1952/1953 na Katedře technologie organických látek VŠCHT v Praze (vedoucí prof. Viktor Ettel) zřízena podspecializace „Technologie zvláštních výrob“. Jejím řízením byl pověřen Dr. Ing. Josef Seifert, který ještě v průběhu téhož akademického roku svými osobními kontakty v Pardubicích připravil zřízení Katedry technologie zvláštních výrob na tamní Vysoké škole chemicko-technologické (VŠCHT v Pardubicích). Za oficiální dobu vzniku Katedry zvláštních výrob na VŠCHT v Pardubicích je možné považovat září 1953. Počátky činnosti katedry byly velmi svízelné, jak co se přidělených prostor týká, tak zejména realizace laboratorních cvičení. Dne 14. června 1954, ještě před prvními státními závěrečnými zkouškami, Dr. Ing. Seifert zemřel. Vedení katedry převzal Ing. (později prof.) Jaroslav Pantoflíček, zkušený balistik z okruhu odborníků firmy Synthesia Pardubice (byl původně vedoucím oddělení X, vytvořeného v Explosii koncem třicátých let minulého století, z něhož v roce 1954 vznikl Výzkumný ústav průmyslové chemie). Prof. Pantoflíček vytýčil základní linii vědeckopedagogické činnosti katedry zkoncipováním nového předmětu „Teorie výbušin“, v níž se pokračuje a která je rozpracována dodnes.

Po II. světové válce Československo již nezískalo zpět svoji pozici v exportu zbraní, munice a výbušin. Nicméně vývoz uvedených komodit byl opět velmi významný pro jeho ekonomiku. Tento význam se však nepromítl do podpory vědecké a pedagogické činnosti katedry technologie zvláštních výrob ze strany managementu VŠCHT Pardubice. V roce 1963 byla dokončena výstavba dvouposchoďové budovy (nynější Technologický pavilon Fakulty chemicko-technologické), určené původně pro účely výzkumu a výuky chemie a technologie výbušin a chemického inženýrství; katedra zde však obdržela jen dvě třetiny druhého poschodí. Jako samostatné pracoviště byla katedra zrušena k 31. prosinci 1965 a až do

Dr. Ing. Josef Seifert

mezi účastníky odborné konference v univerzitní aule

svého obnovení v roce 1986 figurovaly její fragmenty většinou jako části jiných dvou kateder.

Katedra byla znovu obnovena v září 1986 doc. Ing. Borisem Vetlickým, CSc (předtím dlouholetým ředitelem Výzkumného ústavu průmyslové chemie), nyní pod názvem Katedra teorie a technologie výbušin. Její pracovní kolektiv v současnosti sestává z jednoho profesora, jednoho docenta, čtyř odborných asistentů, dvou vědeckovýzkumných pracovníků a čtyř techniků. Pracoviště katedry byla a zůstala jedinými toho druhu na území někdejšího Československa. Nehledě na vzpomínkou nepřízeň osudu jimi prošlo 326 absolventů magisterského (inženýrského) studia, více jak 350 absolventů dvou kurzů licenčního studia (technologického a rozpojovacího) a 58 absolventů doktorského studia. V akademickém roce 2004/2005 studuje v uvedených formách studia 70 posluchačů, z nichž 15 je občanů Slovenské republiky. Mezi dřívějšími absolventy lze také nalézt občany Maďarska, Afghánistánu, Jugoslávie a Egypta. Mnozí z absolventů zastávají nebo zastávali významná postavení v zahraničí, jako například

Ing. Pavol Csáky, místopředseda vlády Slovenské republiky, Ing. Miloš Bila, dlouholetý technický ředitel Nobelovy pojišťovací společnosti v USA, Dr. Oldřich Macháček, prezident výbušinářské společnosti Universal Technical Corporation v Dallasu nebo Dr. Slobodan Vuga, výrobní ředitel výbušinářské firmy Austin International, Inc., McArthur v Ohio.

Katedra úzce spolupracuje s vědeckovýzkumnými a pedagogickými pracovišti oboru především Polska, Chorvatska, Švédsko a Singapuru. Jedním z výsledků mezinárodních aktivit katedry, zejména ve spolupráci s polskými kolegy, bylo v červnu 2004 založení nového mezinárodního časopisu *Central European Journal of Energetic Materials* (CEJEM, ISSN 1733-7178), jehož hlavním sponzorem je polské ministerstvo vědy a informačních technologií a vydavatelem je Institut Przemysłu Organicznego ve Varšavě. Kancelář Vice-Chairmana redakční rady tohoto časopisu sídlí v prostorách katedry teorie a technologie výbušin.

Součástí výchovy specialistů a současně i prohlubování mezinárodní spolupráce katedry jsou jí od roku 1999 každoročně pořádané mezinárodní semináře v anglickém jazyce s názvem „New Trends in Research of Energetic Materials“, které jsou určeny především pro studenty, doktorandy, mladé vědeckotechnické pracovníky a univerzitní učitele oboru energetických materiálů (výzkum, vývoj, výroba, manipulace, ekologie, testování, aplikace) a souvisejícího bezpečnostního inženýrství. Z toho důvodu není na tyto semináře vybíráno vložné. Vývoj zájmu o toto setkání dokumentuje tabulka:

Seminář		Počet		
číslo	rok	států	příspěvků	účastníků
3	2000	6	32	88
4	2001	11	41	106
5	2002	19	51	116
6	2003	18	60	129
7	2004	20	87	150
8	2005	23	106	180

Tradičními sponzory těchto setkání byly European Office of Aerospace Research & Development of USAF v Londýně, Austin Detonator Vsetín, Indet Safety Systems (člen Nippon Kayaku Group) Vsetín a Fakulta chemicko-technologická

Kalorimetrický seminář 2005

Ve dnech 23. – 27. května pořádaly Společná laboratoř chemie pevných látek Univerzity Pardubice a Ústavu makromolekulární chemie Akademie věd ČR, Katedra obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické a Odborná skupina chemické termodynamiky České společnosti chemické „27. Mezinárodní český a slovenský kalorimetrický seminář“. Tato konference o termické analýze a kalorimetrii se sedmadvacetiletou tradicí se letos konala v České republice ve Svatce na Českomoravské vrchovině.

Organizační výbor (Ing. Eva Černošková, CSc., SLChPL, doc. Ing. Zdeněk Černošek, CSc., doc. RNDr. Jana Holubová, Ph.D.

Univerzity Pardubice. V letošním roce přibyl Ministerstvo obrany Velké Británie prostřednictvím své Defence Science & Technology Laboratory (DSTL) v Sevenoaksu, U. S. Army International Technology Center (Atlantic) - European Research Office in London, firma Explosia, a. s., Pardubice a firma CZ Team, Praha. Na letošním 8. semináři v dubnu 2005 bylo přítomno 180 účastníků z 23 států, v tom asi 60 občanů ČR. Dominovaly silné delegace z Polska, Německa, Číny, Anglie, Ruska a USA.

Hlavním cílem seminářů je naučit nastupující mladou generaci vědeckovýzkumných a technických pracovníků prezentovat své výsledky před mezinárodním publikem. Vystoupení mladých autorů jsou hodnocena a oceňována diplomy a cenami (letos tradičními perníkovými výrobky). Z posluchačů Univerzity Pardubice si druhou cenu v posterových prezentacích odnesl doktorand katedry teorie a technologie výbušin Ing. Robert Matyáš.

Je třeba dodat, že seminář je již stabilně zařazen do mezinárodního kalendáře světových akcí oboru. Průběh letošního byl důstojnou oslavou 85. výročí zahájení výuky chemie a technologie výbušin na území někdejšího Československa a dle vyjádření účastníků i důstojnou reprezentací Univerzity Pardubice.

*prof. Ing. Svatopluk Zeman, DrSc.
vedoucí Katedry teorie a technologie výbušin FChT*

a doc. Ing. Petr Mošner, Dr., KOAnCh FChT, prof. Ing. Jindřich Leitner, DrSc. a Ing. Vladimír Pekárek, CSc., OS chemické termodynamiky ČSCH) připravil setkání 94 odborníků z vysokých škol, ústavů akademie věd, elektrárenských a důlních společností a také zástupců soukromých firem, které využívají kalorimetrii ke sledování kvality a testování různých materiálů. Vedle účastníků z České republiky a Slovenska se jednání zúčastnili i odborníci z Německa, Francie a Švýcarska. Bylo předneseno 54 přednášek, jejichž společným jmenovatelem bylo využití a aplikace nejrozličnějších kalorimetrických, termomechanických a termoelektrických metod v celé řadě

vědních a technických oborů. Pětidenní jednání bylo rozděleno do tematických okruhů: anorganické, organické, biologické, nekystalické a stavební materiály. Odborného setkání se také účastnili s prezentacemi nejnovějších přístrojů a kalorimetrických technik zástupci prakticky všech předních světových firem zabývajících se výrobou kalorimetrických zařízení. Každý tematický okruh semináře byl zahájen plenární přednáškou k obecnější problematice daného tématu. Po ní následovaly kratší specializovanější přednášky. Na první pohled by se mohlo zdát, že problematika kalorimetrie a termické analýzy je velmi úzká. Jak však ukazuje širší témat tohoto semináře, opak je pravdou. Témata se pohybovala od akumulace energie v rostlinách přes termické vlastnosti skel a kinetiku krystalizace podchlazených tavenin až po tepelné vlastnosti stavebních a nátěrových hmot.

Cílem těchto kalorimetrických seminářů je vždy nejen prezentovat výsledky práce v daném oboru, ale i možnost seznámení se s ostatními možnými aplikacemi kalorimetrických metod a navázání nových kontaktů s kolegy. Velkým přínó-

sem pro účastníky je i bohatá a neformální diskuse po celou dobu semináře. Důležitá a užitečná je i přítomnost zástupců firem zabývajících se výrobou kalorimetrických zařízení. Vedle seznámení se s nejnovějšími zařízeními a technikami, které firmy právě nabízejí na trhu, je neocenitelná také možnost konzultovat s přítomnými specialisty případné problémy s již provozovanými zařízeními.

Setkání se konalo v překrásném prostředí Slavíčkovra kraje, ve Svatce na Českomoravské vrchovině. Součástí semináře je již tradičně i kulturní akce. Letos účastníci navštívili hrad Pernštejn a zvýšenou cenou vstupného přispěli na jeho opravu po nedávném požáru.

Příští rok bude 28. kalorimetrický seminář organizován ve spolupráci se slovenskými kolegy a bude se pravděpodobně konat v blízkosti Zvolena.

*Ing. Eva Černošková, CSc.,
za kolektiv organizátorů SLChPL ÚMCh AV ČR
a Univerzity Pardubice*

informační centrum/univerzitní knihovna

Výstava zahraniční odborné literatury na univerzitě již po šesté

Stalo se již dobrou tradicí, že na přelomu května a června má akademická obec Univerzity Pardubice jedinečnou možnost nahlédnout do aktuální nabídky prestižních světových vydavatelství odborné a vědecké literatury. Prodejní výstavu nejnovější anglické odborné literatury z oblasti chemie, chemického inženýrství, biologie a biochemie, potravinářství, fyziky, matematiky, informatiky, informačních technologií a ekonomických věd pod názvem «Scientific Books for Professionals and Students» uspořádala od úterý 31. května do čtvrtka 2. června, tak jako v předchozích letech, Univerzitní knihovna ve spolupráci s vydavatelstvím a knihkupectvím Malé centrum v Brně.

Letošní výstava byla mimořádná svým rozsahem. Vystaveno bylo 634 titulů v celkové hodnotě přesahující 2,7 mil. Kč. Co se týče jednotlivých oborů, v letošních novinkách mělo silné zastoupení materiálové inženýrství a fyzikální chemie, velmi zajímavá byla i nabídka z organické chemie. Výstava byla tradičně prodejní a po jejím skončení řada titulů obohatí fond Univerzitní knihovny. Možnost nákupu zajímavých publikací ale využívají také řešitelé grantových projektů a výzkumných záměrů univerzity.

Na výstavě zahraniční odborné literatury se prezentovalo dvanáct vydavatelství z celého světa, jako jsou Blackwell Science, Cabi, Cambridge University Press, CRC Press, Elsevier, Marcel Dekker, Oxford University Press, Pearson, Routledge, Royal Society of Chemistry, Springer, Wiley.

Jak uvedl při zahájení výstavy proděkan Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice prof. Ing. Ladislav Tichý, DrSc.: „Knihy ani ve věku Internetu neztrácejí svou při-

634 titulů v hodnotě 2,7 mil. Kč v zasedací místnosti FChT

pro každého něco ...

tažlivost a jsou a budou stálými průvodci vědeckých pracovníků, učitelů a studentů.“

*Mgr. Iva Prochásková
vedoucí Univerzitní knihovny UPa*

Když se chce, tak to jde!

V období 5. až 9. dubna se v maďarském Györu (město velké přibližně jako Pardubice, nacházející se cca 100 km jižně od Slovenských hranic) uskutečnil již třetí ročník konference studentů evropských dopravních vysokých škol. Stejně jako u předchozích dvou ročníků (*první ročník se konal v roce 2003 v Drážďanech a druhý loni v Záhřebu*) bylo toto několikadenní setkání zaměřeno na nové trendy v dopravě v evropských metropolích a také především na setkání a prohloubení kontaktů mezi studenty evropských dopravních fakult. Celá konference probíhala kompletně v angličtině.

Také letošní konference se zúčastnili vybraní studenti Dopravní fakulty Jana Pernera (*tímto zdravíme Lenku Včelákovou, která se účastnila loni a předloni*). Ani my jsme letos nechtěli zůstat mimo dění. Po počátečních organizačních zmatcích a posunutí původního termínu konání konference o čtrnáct dnů jsme 5. dubna vybaveni propagačními materiály konečně vyrazili reprezentovat. Sraz v 8:45 na pardubickém hlavním nádraží, rychle spočítat, jestli nikdo nechybí, a hurá na 3. nástupiště. Vlakem EC 73 Smetana cesta velmi rychle ubíhala. Situaci nám velmi ulehčil fakt, že jsme měli na celou trasu místenky. Při přestupu v Břeclavi jsme pomohli staršímu pánovi, který omdlel v hale, dostat se do správného vlaku a vydali jsme se na náš spoj EC 131 Polonia přes Slovensko do Maďarska. Do Györu jsme dorazili ve 14:43 a po předchozím upozornění, kdy přesně dorazíme na nádraží, nás na nástupišti čekaly naše dvě milé průvodkyně. Ty nás měly po celou dobu konference na starosti a nehnuly se od nás prakticky ani na krok. Po přivítání nás připravená auta před nádražím odvezla na koleje v místním univerzitním kampusu. Následovalo zaplacení vstupního poplatku, který činil 50 € na osobu. (*poplatek zahrnoval jak vstup na konferenci, tak i ubytování a plnou penzi*) Každý z nás dostal taštičku s materiály týkajícími se konference, jako program konference, ale také např. tričko a v neposlední řadě identifikační visačku na krk, kterou bylo nutné se prokazovat při vstupu na koleje. „Kvalita“ pokojů odpovídala přibližně pokojům v Pardubicích, takže žádný komfort se nekonal. Lépe byla řešena jen sprcha s umyvadlem, kterou měly vždy dva pokoje společné.

První den v odpoledních hodinách přijížděly ostatní skupiny a také šestý člen našeho týmu, externí doktorand DFJP Michal Bolek. Po večeři následovala v místním klubu tzv. „Welcome Party“, kde bylo cílem pořadatelů z řad studentů tamní fakulty oficiálně nás přivítat na konferenci a seznámit se s ostatními účastníky. Dále následovalo rozdělení do skupin a měření sil ve velmi zajímavých disciplínách, jako např. která skupina vypije co nejvíce alkoholu za co nejkratší dobu nebo zpívání v rodném jazyce po vdechnutí balonku s heliem.

Druhý den, stejně jako všechny zbývající dny, se vstávalo v 7:00, následovala snídaně ve stejné restauraci jako předchozí den (a jako všechny následující dny) a začal dopolední

blok přednášek, ve kterém jsme byli přivítáni rektorem místní univerzity a dozvěděli se základní informace o její struktuře, výzkumu a odborné činnosti. Následovala přednáška děkana fakulty inženýrských věd a vedoucího institutu dopravy a mechanického inženýrství o činnosti, oborech a náplni výuky zabezpečovanými touto fakultou. Další přednáškou na odborné téma bylo vystoupení vedoucí veřejné autobusové dopravy, která v Maďarsku díky špatné kvalitě trati zaujímá majoritní podíl na dopravním trhu. Po přestávce na oběd následoval odpolední blok odborných přednášek. První vystoupil ředitel Maďarských drah a hlavní náplní jeho prezentace byla modernizace železničních koridorů. (tzv. „Helsinských koridorů“, síť TEN-T v rámci EU) Poté následovala přednáška představitele místních aerolinií o důsledcích vývoje letecké dopravy v USA po druhé světové válce a jejím bezprostředním vlivu na dnešní a budoucí vývoj v Evropě a EU. Tímto byl ukončen blok přednášek pro tento den a následovala prohlídka města (tzv. „sightseeing“) s odborným výkladem jak v angličtině, tak v němčině. V rámci večere na způsob „švédských stolů“, proběhla tzv. „recepce“, což bylo oficiální přivítání z úst rektora, děkana a starosty města Györu. Ten ve své řeči především vyzdvihl výbornou spolupráci města a univerzity na všech možných úrovních. Rektor univerzity naopak zdůraznil nutnost mezinárodních vztahů a především kladl důraz na sociální život studentů, který je pro bližší seznámení a lepší poznání studentů z různých zemí neméně důležitý než konference samotná.

Třetí den začal po snídani v obvyklou dobu přednáškou manažera přístavu na Dunaji v Budapešti, v rámci níž zdůraznil důležitost vodní dopravy nejen pro Budapešť, ale i celé Maďarsko a velmi prosazoval dobudování multimodálního terminálu v přístavních prostorách. Po krátké pauze na občerstvení začal již blok přednášek samotných účastníků z řad studentů, kde každý představil svoji univerzitu a fakultu. Jednalo se o přiblížení náplně studijních oborů, podrobnosti o výuce, výzkumu, mezinárodní spolupráci, výměnných programech, či studentském životě, anebo např. představení činnosti studentských organizací zabývajících se dopravou. Jako jeden příklad za všechny lze jmenovat drážďanský „Verkehrte-Welt“, kde původně vznikla myšlenka uspořádat první ročník této evropské konference. Postupně byly představeny „University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences“ (Srbsko), další na řadu přišla naše „University of Pardubice, Jan Perner Transport Faculty“, kterou představila členka našeho týmu Zdeňka Lukášová, třetí v pořadí byla „University of Zagreb, Faculty of Traffic Engineering“ (Chorvatsko), následovala „Technische Universität Dresden, Faculty of Transport Sciences“ (Německo) a zakončením bylo představení „University of Budapest, Faculty of Transportation Engineering“. Tohoto ročníku se bohužel nezúčastnili studenti ze Žilinské

dopravní fakulty ani studenti z Univerzity v Omsku. Po obědě se měla konat odborná exkurze do AUDI, která však byla na poslední chvíli odřeknuta, a jako náhradní program jsme navštívili historickou pevnost Monostor poblíž města Komárom, která je největší pevností ve střední Evropě a po druhé světové válce byla až do 90. let obývána sovětskými vojsky. Po večeři jsme navštívili místní termální lázně, které byly opravdu úžasné a pro relaxaci těla naprosto ideální. Po tak náročném dnu přišly velmi vhod.

Čtvrtý den klasický budíček v 7:00, snídaně a dopolední blok vyplnily odborné přednášky doktorandů týkající se nových progresivních trendů v dopravě v EU. První si vzala na starost naše průvodkyně a byla na téma „Transportation Safety in European Union“ (Bezpečnost dopravy v EU). Hlavní myšlenkou této přednášky bylo zhodnocení stavu počtu dopravních nehod a s tím související počty zraněných a mrtvých. Vyústěním je radikální omezení automobilové dopravy v rámci EU. Další přednáška studentů z Univerzity Nový Sad se týkala bezpečnosti poštovních zásilek při přepravě a nových trendech při optimalizaci rozesílání, využití informačních sítí v dopravě atd. Následující přednáška dalšího člena naší skupiny Michala Bolka se týkala popisu a využití GTN (*Grafiko-technologická nadstavba zabezpečovacího zařízení*) v železniční dopravě. Další na řadě byli studenti Univerzity Záhřeb s přednáškou o kvalitě letecké dopravy v současné EU. Přednášky pokračovaly výkladem studentů drážďanské univerzity o nízkonákladových leteckých společnostech, analýzách příčin jejich postupného zvyšování podílu na dopravním trhu a o predikci vývoje. Velmi zajímavou byla další přednáška s názvem „Toll Collect for the European Union“ (Elektronické mýtné v EU). Jednalo se o detailní rozebrání německého systému elektronického mýtného založeného na systému GPS. (*Global Positioning System – globální navigační systém, založený na principu družicové navigace*). Dopolední blok pak zakončoval student Univerzity Budapešť o praktických návrzích řešení rozmachu silniční dopravy v letech 2001 až 2010. Následoval oběd a odpolední „Workshop“ neboli hromadná diskuze na aktuální témata z pohledu zúčastněných zemí. Důležitým bodem bylo také dohodnutí se na místě konání příští konference. Studenti z Univerzity Nový Sad si vzali pořádkání příštího ročníku na svá bedra a nám nezbyvá než jim přát, aby byl minimálně stejně povedený jako ten letošní. Součástí večere byla ochutnávka maďarských vín, vše samozřejmě opět s odborným výkladem v angličtině.

Poslední den jsme zahajovali snídaní, poté následovalo opuštění pokojů, vrácení klíčů a dalších maličkostí a rozloučení se s organizátory a hlavně s našimi průvodkyněmi. Zbýval už jen návrat zpět do naší vlasti a samozřejmě skvělé vzpomínky podložené velkým množstvím fotografií.

V závěru bych chtěl zhodnotit konferenci jako celek. Organizace byla naprosto ukázková, neměli jsme kromě noci prakticky žádný volný čas pro sebe, každá minuta byla přesně naplánovaná, jak se využije. Je třeba také vyzdvihnout šikovnost studentů univerzity v Györu při shánění sponzorů, bez nichž

pardubičtí studenti DFJP v Györu

Zdeňka Lukášová představuje univerzitu

by se celá akce nemohla v takové míře nikdy uskutečnit. Vlastní náplň přednášek byla velmi dobrá a hlavní přínos byl v procvičení si anglického jazyka nejen na běžné, ale také na odborné úrovni. Během celé konference jsme měli možnost využít i znalosti německého jazyka, obzvláště v konverzaci s německými studenty. V závěru bych chtěl poděkovat panu Ing. Alexanderu Chlaňovi, Ph.D. za nabídku možnosti zúčastnit se a za cenné rady při vypracování grantového projektu a také oddělení mezinárodních vztahů pro jejich ochotu a pomoc při shánění propagačních materiálů.

Tým DFJP UPA na konferenci v Györu 2005 tvořili:

1. Zdeňka Lukášová (5. ročník DMML)
2. Petr Nachtigall (5. ročník TŘD)
3. Rudolf Vohnout (5. ročník TŘD)
4. Marcela Vošvrďová (5. ročník DMML)
5. Jan Vraný (5. ročník DI-DC)
6. Ing. Michal Bolek (3. ročník doktorské studium TŘD)

Rudolf Vohnout
student 5. ročníku DFJP UPA

AIESEC zval k posezení v „Kavárně Světa“

Myšlenka „World Café“ neboli „Kavárny Světa“ velice úzce souvisí s hlavním posláním této organizace.

AIESEC, jako největší studentská organizace na světě, zajišťuje mezinárodní výměnu studentů a absolventů vysokých škol. Mladí lidé získávají nové zkušenosti na praxích ve firmách a neziskových organizacích. Právě tyto zahraniční pobyty přispívají k poznání lidí na celém světě a porozumění jejich odlišným kulturám a hodnotám. Možností poznání se nabízí opravdu hodně. AIESEC představuje celosvětovou síť 30 000 studentů z více než 800 univerzit v 89 zemích světa. Setkání se konalo 28. dubna v kongresovém sále rektorátu univerzity. Hlavní myšlenkou, proč uspořádat tuto akci, bylo představení a seznámení s činností AIESEC Pardubice. Zároveň šlo i o setkání firem, které již nějakého studenta na praxi mají.

Mezi pozvanými hosty byli zástupci Magistrátu města Pardubice a firem z východočeského kraje. Univerzitu Pardubice na tomto setkání zastupovala paní prorektorka doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc. a kancléřka Ing. Valerie Wágnerová. Za Fakultu ekonomicko-správní univerzity přijal pozvání děkan fakulty prof. Ing. Jan Čapek, CSc. a proděkanka doc. Ing. Ilona Obršálová, CSc. Nechyběli další zástupci univerzity a Správy kolejí a menzy.

Tohoto setkání se aktivně zúčastnili naši praktikanti. I jejich úkolem bylo přispět k vzájemnému poznání různých kultur - přípravou něčeho „malého na zakousnutí“ - tradičních jídel z jejich zemí. Mohli jsme tak ochutnat pravé americké sendviče s burákovým máslem, bolívijské bramborové krokety, mexické tortilly, speciální nigerijskou rajčatovou omáčku s rýží a velmi ostré indické kari. Nechyběl ani pardubický stánek s pardubickým perníkem. Při občerstvení jsme si tak povídali, plánovali a bavili se, až byl čas rozloučit se a jít domů.

Chtěli bychom touto cestou poděkovat všem účastníkům, kteří přijali pozvání „na kávu“, a těšíme se, že se opět někdy na podobné nebo jiné akci AIESEC Pardubice setkáme.

praktikanti AIESEC nabízeli tradiční jídla svých zemí

nigerijská rajčatová omáčka s rýží od Goodspower Nwobueze Wogu chutnala

P.S. (pro studenty): Pokud byste se rádi zapojili do příprav podobných akcí a zaujala vás činnost AIESEC, těšte se na začátek příštího semestru – AIESEC přijímá nové členy.

Hana Slavíková
členka AIESEC Pardubice

Na besedu „I ty mlčíš?“ zavítaly desítky studentů

V úterý 19. dubna se na besedě svolané Studentskou radou Univerzity Pardubice setkali studenti s akademickými pracovníky Fakulty humanitních studií. Na dotazy více než šedesáti posluchačů byli připraveni odpovídat mj. vedoucí kateder a děkanka fakulty prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc. Akce nazvaná „I ty mlčíš?“ měla otevřít prostor pro diskusi na témata, která studenty trápí, na stůl se tak dostala problematika studijní agendy, studijního oddělení nebo výměnných pobytů.

„Ruší nám literárně-mediální modul, s čímž souvisí i úplné odstranění jednoho předmětu. Někteří počítali s tím, že si ho zapíší příští rok, teď jsou fakultou stavěni do hodně kom-

plikované situace, protože předmět už otevřen nebude,“ stěžovaly si studentky Kulturních dějin doc. PhDr. Tomáši Jiránkovi, Ph.D., který na besedě zastupoval vedoucího katedry historických věd prof. PhDr. Petra Vorla, CSc.

„Ti z letošních druháků, kteří z nějakého důvodu nezvládli nebo nestihli některé předměty z původního literárně-mediálního modulu, si mohou zapsat adekvátní předmět z Historicko-literárních studií,“ reagoval doc. Jiránek, jehož slova později potvrdil i prof. Vorel: „Klíčové předměty mají stejný obsah, byť mírně odlišný název.“

Dotazy padaly také na prostředí Fakulty humanitních studií, studenti zmiňovali nedostatek odpadkových košů v 9. a 11.

patře, dožadovali se občerstvovacích automatů, dalších laviček v jednotlivých podlažích, znepokojeni vyslovili také nad stavem toalet. „Budova nepatří fakultě a sami tedy nedokážeme všechny problémy vyřešit, můžeme je ale iniciovat a pokusit se o změnu,“ odpovídala děkanka prof. Lenderová. PhDr. Šárka Ježková, Ph.D. proděkanka pro pedagogickou činnost a studijní agendu, se studenty diskutovala o kroužkovém zápisu, své připomínky k systému STAG vyslovili také akade-

mičtí pracovníci fakulty. „Ještě nějaký čas potrvá, než nám začne STAG sloužit tak, jak všichni potřebujeme. Zatím ho tady máme opravdu jen chvíli,“ snažila se vysvětlit počáteční nedostatky dr. Ježková.

Jak budou odpovědi na otázky vyřčené na diskusi „I ty mlčíš?“ realizovány, by mělo být známo v příštích týdnech.

Jan Štifter
student 2. ročníku FHS

kultura

Oslavy 55 let Vysokoškolského uměleckého souboru vrcholí v Kanadě

Pro Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice (VUS) je rok 2005 rokem jubilejním a nesporně i rokem náročným. Soubor si připomíná 55. výročí svého založení doc. Vlastislavem Novákem. Za dlouhou dobu svého působení soubor navštívil země nejen evropské (Německo, Francie, Itálie), ale i zaoceánské (Argentina). Na těchto koncertních turné reprezentoval svými vystoupeními Českou republiku a někdy též celý evropský kontinent. Nejinak je tomu právě i letos. Se svým dirigentem Jiřím Kožnarem bude VUS Pardubice jediným evropským reprezentantem na kanadském „Festivalu 500“ v St. John's v provincii Newfoundland. Tento festival vznikl v roce 1997 u příležitosti pětistého výročí objevení tohoto ostrova a stal se velkolepou společenskou událostí oslavující umění. „Festival 500“ se koná každé dva roky a je členem Mezinárodní federace sborové hudby se sídlem v Belgii. Tato světová organizace si klade za cíl podporu komunikace a výměnných pobytů sborových hudebníků po celém světě. Letošní 5. ročník bude probíhat ve dnech 4. - 10. července a je zaměřen na latinskoamerickou hudbu. Proto všechny zúčastněné soubory do svých repertoárů začlenily i povinné skladby jihoamerických tvůrců, které budou letošní ročník charakterizovat. VUS Pardubice velice rád reprezentuje Univerzitu Pardubice, město Pardubice i Pardubický kraj, a to především českou hudbou. Představí nejen skladby autorů, jakými jsou B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, ale má připravené speciální programy lidových písní, duchovní hudby i populární pásma. Před účastí na festivalu bude soubor dále koncertovat

VUS na „domácí půdě“ Fakulty chemicko-technologické na nám. Čs. legií

v Montrealu a po festivalu ještě v Torontu, čímž své téměř třítydenní turné završí.

První a zároveň nejkratší zastávkou VUS v Kanadě bude Montreal (provincie Quebec). Sbor tam čekají dva koncerty a následná beseda s krajany. Akci zajišťuje Česká a Slovenská Beseda Montreal a právě v rodinách našich krajanů budou členové souboru ubytováni. Po této čtyřdenní zastávce spo-

jené se dvěma koncerty ve slovenských kostelech se VUS přemístí do St. John's - dějiště „Festivalu 500“. Soubor tam čeká několik různých představení - odpolední a večerní vystoupení, hudební vybavení mše svaté a jako vyvrcholení festivalu Grand Finale Concert - velkolepé představení spojených sborů s velkým orchestrem, kde v obecnstvu bude přítomno několik tisíc posluchačů a příznivců. V programech odpoledních a večerních koncertů se vždy představí tři sbory - každý s vlastním programem. Další dobrou zkušeností budou polední koncerty, které se budou konat na volných prostranstvích, kde lidé mívají siesty. I během festivalu bude sbor ubytován v mnohonárodnostních rodinách, což členům umožní nahlédnout pod pokličku jiných kultur, obohatit je i sebe a třeba i navázat přátelství. Pořadatelé festivalu nabídli našemu souboru koncertní vystoupení na výletní lodi podél pobřeží a pokud bude štěstí přát, bude moci pozorovat delfíny, velryby a ledovce. Poslední týden kanadského turné stráví sbor v Torontu (provincie Ontario). Tento týden bude nabitý koncerty, na nichž se VUS představí většinou samostatně a dvakrát společně s torontským městským sborem All the King's Voices pod vedením Davida Kinga. Jeden z koncertů se uskuteční dokonce na Niagarských vodopádech, další např. v Kostele sv. Václava a v Československém baptistickém kostele, které v Torontě spravují čeští a slovenští krajané. Nic netrvá věčně, i členové VUS se po sedmnácti dnech, které, doufejme, budou naplněné spoustou pozitivních zážitků, vrátí zpět do Evropy a domů ke svým rodinám, aby se s nimi a nejen s nimi podělili o nabyté zkušenosti.

Jak již bylo zmíněno, rok 2005 je pro VUS Pardubice rokem jubilejních oslav, které spočívají především v pořádání nejrozmantějších koncertů. První koncert ze série koncertů VUS věnovaných 55. výročí založení sboru, jež jsou pod morální záštitou Kulturní komise pro UNESCO, byl koncert v kostele sv. Bartoloměje 30. března. Při tomto vystoupení účinkujícím nepřály teplotní podmínky. Po zimě stále ještě chladný vzduch způsobil slyšitelné rozladění nástrojů, které znalci shovívavě pochopili a laici velkoryse omluvili. V instrumentálních skladbách se představili členové VUS, kteří jsou posluchači Konzervatoře Pardubice. Až na tento drobný problém byl koncert velmi vydařený, plný kostel posluchačů v závěru nadšeně tleskal.

Dne 11. května soubor vystoupil na svém tradičním Májovém koncertě v univerzitní aule, který byl tentokrát laděn do tónů populární hudby a kde jako host vystoupila pardubická folková skupina Pouta.

Další hudební oslavou byl koncert věnovaný „55. narozeninám“ souboru, který se uskutečnil 23. května v Domě hudby v Pardubicích a byl pojat jako slavnostní galavečer s mnoha hosty. Tento koncert nabídl posluchačům vsutku pestrý program a nevšední umělecký zážitek. V úvodu zaznělo pásmo lidových písní v podání VUS. Sbor se představil v nových lidových krojích. Prvním hostem večera byl Lanškrounský smíšený sbor účinkující pod vedením Mgr. Vladimíry Jetmarové. Jako další se představil Orchestra d'Archi Mgr. Jiřího Kuchvála, který sídlí na Konzervatoři Pardubice. Velice zdařilým bodem programu bylo varhanní duo Petr Hostinský - Václav Uhlíř a jejich improvizace na dané téma. Před finálem vystoupil bavič Michal Škraněk z Hradce Králové, který posluchačům ukázal, jak je možné zároveň hrát na klavír i nekonvenčně dirigovat sbor. Koncert ukončilo společné vystoupení VUS s pardubickým dětským sborem Iuventus Cantans, který zpívá pod vedením zakladatele VUS doc. Vlastislava Nováka. S každým z hostů s VUS přednesl jednu společnou skladbu a předvedl svůj populární program. VUS uvedl i povinnou skladbu pro kanadský festival. Večer provázela redaktorka České televize a Českého rozhlasu Brno Petra Polzerová. Program koncertu byl velmi rozmanitý. Ačkoliv šlo o galapředstavu VUS, členové tohoto sboru neměli ve zmíněném programu tolik prostoru, kolik by si zasloužili.

Těmito koncerty pěvecká jarní sezóna souboru však zdaleka nekončila. VUS Pardubice před cestou do Kanady uskutečnil na své domácí půdě ještě další dvě vystoupení. První se uskutečnilo ve čtvrtek 9. června v Husově sboru a vedle VUS zde účinkovali i posluchači ZUŠ a konzervatoře a dokonce i hráči Komorní filharmonie Pardubice – smyčcový kvartet CORVUS, který ohromuje publikum svým osobitým pojetím přednesu vážné hudby. Řadu koncertů, které VUS letos uskutečňuje, zaštitila Česká komise pro UNESCO. Koncerty byly připraveny k oslavě jubilea VUS a především proto, že do jednoho programu by se nevešel počet spoluúčinkujících, kteří projevíli zájem o společné koncertování s VUS. Před odletem se soubor s Pardubicemi rozloučil 23. června na nádvoří pardubického zámku v rámci městských slavností Zrcadlo umění.

Po prázdninách je náš soubor připraven přivítat další nové kamarády a kolegy studenty se zájmem o vstup do hudebního světa podpořený zázemím Univerzity Pardubice.

Eva Kudynová a Marie Hofericová
členky VUS Pardubice

sport

Akademické mistrovství v ledním hokeji

Po mnoha letech jsme se opět zúčastnili Akademického mistrovství v ledním hokeji, které se konalo v hale Hvězdy Praha 11. – 15. dubna. Turnaj byl rozdělen do tří základních skupin Čechy, Praha a Morava, ze kterých se postupovalo do osmifinále, čtvrtfinále a zápasů o umístění na prvních místech. Turnaje se zúčastnilo 16 vysokých škol a univerzit.

V naší skupině jsme se střetli se Západočeskou univerzitou v Plzni. Tento zápas skončil remízou 2:2 (góly Miška, Šeda). Zápas jsme velice dobře začali a již v osmé minutě a 24. vteřině jsme vedli 2:0. Ale vítězství se nám nepodařilo udržet až do konce zápasu. Přesto výkon našeho družstva byl výborný. Druhý zápas s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích skončil prohrou našeho týmu 2:3 (Skalecký, Zelený). Začátek zápasu vypadal slibně, vedli jsme opět 2:1, ale soupeř nás v závěru zaskočil dvěma splenými góly, které zápas rozhodly.

Třetí zápas jsme sehráli s Pedagogickou fakultou Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, který skončil naším vítězstvím 2:1 (Kavalír, Miška). Tento zápas jsme zvládli po taktické stránce a uhráli těsné vítězství.

Poslední utkání ve skupině proti Technické univerzitě v Liberci připomínal exhibici a skončil naším vítězstvím 11:4 (Miška 5, Procházka 2, Pekárek, Zelený, Kolín). Toto vítězství nám přineslo body do tabulky a dávalo šanci na postup do osmifinále. Čekali jsme na výsledek pražské skupiny a větším ziskem celkových bodů jsme postoupili do osmifinále!

Osmifinále jsme se jako třetí postupující setkali s vítězem moravské skupiny VŠB-TU v Ostravě - 0:5. Velmi kvalitní zápas jsme začali velice dobře a již ve 2. minutě jsme mohli jít do vedení, ale Jan Procházka nastřelil pouze tyč. Celý zápas byl vyrovnanou partií, prohrávali jsme o 1 gól. V závěru jsme všechny síly dali do útoku a tím otevřeli obranu. Soupeř nás potrestal 4 góly.

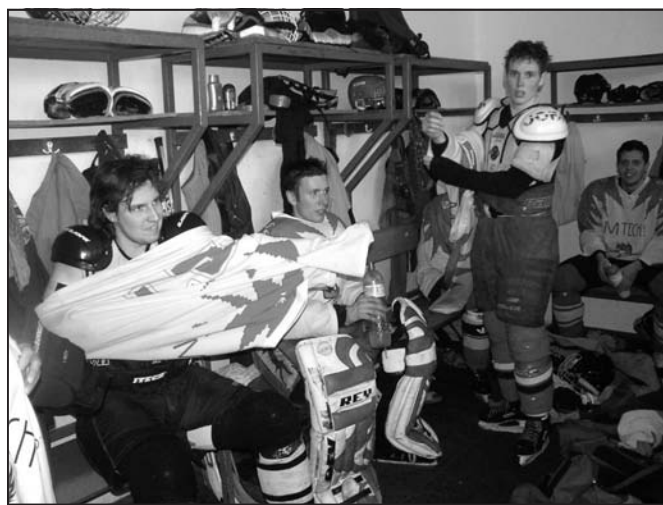
Závěrem bych rád pochválil celé družstvo a poděkoval jim za předvedený výkon. Doufám, že příští rok se akademických her opět zúčastníme a budeme stejně dobře reprezentovat naši Univerzitu Pardubice.

Mgr. Petr Filip

Katedra tělovýchovy a sportu UPa

reprezentační družstvo univerzity

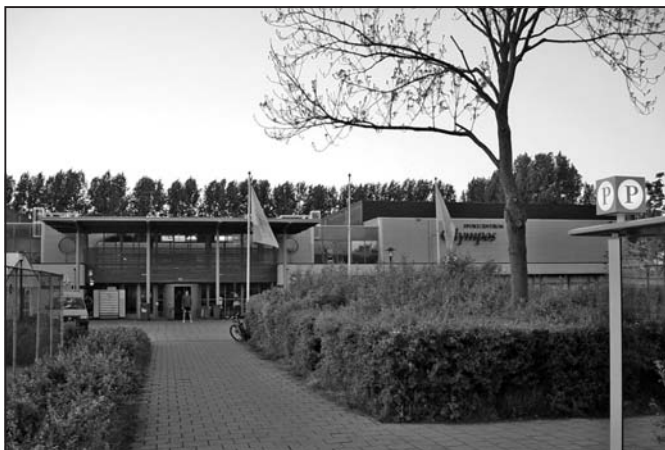

v kabině

Basketbalisté USK Pardubice pátí na turnaji M.I.T. 2005 v Nizozemí

Jak se již po několik posledních let stalo dobrou tradicí, i letošní rok se mužský basketbalový tým USK Pardubice zúčastnil turnaje univerzitních družstev v holandském Utrechtu, který se konal ve dnech 5. – 8. května. V rámci již devátého ročníku turnaje změřil síly rekordně vysoký počet 52 mužských i ženských družstev z celé Evropy. Toto basketbalové setkání neslo pro letošní rok název „Space it up!“ a na pěti hřištích sportovního centra Olympus, patřícího Univerzitě Utrecht, byly sehrány stovky zápasů.

Celek USK, tvořený převážně studenty univerzity, sehrál v základní skupině pět zápasů, z nichž pouze jeden prohrál rozdílem jediného bodu, a bez problémů tak postoupil do dalších bojů. V nich se postupně střetl s univerzitními týmy Karlsruhe I, Manchester, britskými Bulls a domácími SBU Utrecht. Především zápasy s celky Karlsruhe I a SBU Utrecht přinesly divákům podívanou na velmi kvalitní moderní basketbal. Náš tým vedený zkušeným pivotmanem Radkem Rychterou, který má mnohaleté zkušenosti z nejvyšších českých basketbalových soutěží, prokázal sílu a taktickou vyspě-

sportovní centrum Olympos, Utrecht

lost a podlehl pouze skvěle hrajícímu domácímu družstvu SBU, které bylo tvořeno mnoha borci z nejvyšší nizozemské basketbalové ligy. I přes tuto porážku naši hráči postoupili do osmifinále, kde bez problémů vyřadili tým oxfordské univerzity výsledkem 38:16 a postoupili tak do čtvrtfinále. V něm se pak střetli s nizozemským mužstvem Cangaroos. Velice vyrovnaný zápas bohužel poznamenala únava našeho družstva z náročného turnajového programu (ranní indispozice Radka Rychtery) a absence dvou zraněných hráčů, především pak na klíčovém postu rozehrávače. Holandský tým po tuhém boji zvítězil v poměru 31:25 a posléze i celý turnaj vyhrál. Náš celek v boji o celkové páté místo na turnaji porazil německý tým Ottensen a obsadil tedy konečné páté místo. Turnaj M.I.T. 2005 jako každý rok jasně ukázal, že basketbal, nebo lépe vyjádřeno sport jako takový, je v celé Evropě mezi studenty velice populární. Počet účastníků na této akci rok od roku roste a letos museli pořadatelé mnoho týmů kvůli omezené kapacitě sportoviště odmítnout. S potěšením lze konstatovat, že mužstvo USK splnilo očekávání a na turnaji se v silné konkurenci rozhodně neztratilo. Taktéž skutečnost, že se ke zkušeným hráčům, kteří se této akce zúčastnili již poněkoličrát (Rychtera a Skoupil 4x), přidávají i mladí hráči, kteří, pevně věřím, budou v následujících letech dobrými pokračovateli v této tradici.

ČAH 2005 v Olomouci

Ve dnech 1. – 7. května proběhly 4. České akademické hry, které pořádala Univerzita Palackého v Olomouci. Naši univerzitu reprezentovalo 20 studentů v sedmi sportech. Nejvíce medailí, potažmo bodů pro nás, již tradičně posbírali atleti.

V celkovém bodování jsme obsadili krásné 13. místo z 27 zúčastněných vysokých škol a univerzit.

Honza Hrubý v útočné akci atakuje koš soupeře třibodovým pokusem

univerzitu reprezentovali: stojící zleva: Bartheldi Marek (FES), Teplý Petr, Rychtera Radek (FHS), Skoupil Pavel (FChT), Tomáš Vladimír (DFJP), klečící zleva: Šťastný David, Těšitel Jan (FES), Míšenský Martin (FChT), Hrubý Jan (FES).

Na tomto místě bych jménem všech hráčů rád poděkoval Univerzitnímu sportovnímu klubu za finanční podporu celé akce a za zapůjčení dresů, panu Ing. Miroslavu Večeřovi za pomoc při organizaci a panu Janu Hrubému, který zajistil týmu teplákové soupravy a trika s logem USK Pardubice. Věřím, že se naše mužstvo turnaje zúčastní i v příštím roce!

Ing. Pavel Skoupil
doktorand Ústavu polymerních materiálů FChT

Nejhdnotnější umístění studentů UPa

Atletika			
Kárníková Jana	1. místo	disk	48, 36
	1. místo	koule	16, 01
Jirásek Tomáš	1. místo	disk	51, 96
Cejnar Zdeněk	3. místo	koule	15, 35
Flamík Tomáš	4. místo	kladivo	48, 33
Hronová Jana	4. místo	800 m	2: 23, 69
Vymazal Petr	4. místo	5 000 m	15: 15, 86
Judo			
Štěpánová Lucie	1. místo	kategorie do 78 kg	

Karate			
Charvát Petr	2. místo	kumite +78 kg	
	1. místo	kumite tým (spol. OU Ostrava a UJEP Ústí n/L.)	
Tenis			
Špicarová Eva	5. - 7. místo	single	

Cena Univerzity Pardubice

Britský dostihový den proběhl na Dostihovém závodišti v Pardubicích v sobotu 28. května za notné přízně diváků i krásného počasí. V lóži 304 tribuny D se sešli představitelé univerzity, fakult a vysokoškolských ústavů v doprovodu svých manželek. Návštěvou univerzitní lóže potčili i někteří rektori českých vysokých škol. Nezbytnou součástí atmosféry dostihů jsou sázky, a tak mírné výhry střídala mírná zklamání. První kvalifikační dostih na podzimní IIS. ročník Velké pardubické České pojišťovny, nejstarší a nejtěžší kontinentální dostih, steeplechase crosscountry Velkou cenu města Pardubic na 5 800 metrů vyhrál - stejně jako před rokem - hnědák Retriever ze stáje Koi Dent v sedle se svým trenérem, žokejem Josefem Váňou.

Hned po tomto nejvýznamnějším dostihu odpoledne následoval jako pátý dostih se startem v 16:25 hod. steeplechase crosscountry IV. kategorie na 4 300 metrů Cena Univerzity Pardubice, která se běžela již po šesté. Výsledek: 1. Blizzard (ž. Luka), 2. Cep (am. Bukva), 3. Áres (Kříž). Cenu vítězi předal rektor univerzity prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.

V jednom z pozdějších dostihů byli diváci také svědky tragédie. Po pádu na vzdáleném konci dostihového závodiště jeden z koní již nevstal. I toto riziko patrně patří k dostihům a sportovnímu klání.

(vw, zk)

Závěrem lze říci, že už se všichni těšíme na příští, již 5. Akademické hry, které bude pořádat v roce 2006 Technická univerzita v Liberci. Společně věříme, že navážeme na naše vynikající úspěchy a budeme dělat dobré jméno Univerzity Pardubice.

Mgr. Petr Filip
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

rektor prof. Ludwig (vpravo) s rektorem České zemědělské univerzity v Praze prof. Hronem a jeho paní tentokrát výjimečně o koních

univerzita na dostihovém závodišti

osobnosti

František Vyčichlo – významný český matematik

Ve dnech 26. až 27. dubna se v Praze uskutečnil Seminář z aplikované matematiky. Ve spolupráci s Jednotou českých matematiků a fyziků ho uspořádala Stavební fakulta Českého vysokého učení technického. Z naší univerzity se ho zúčastnili dva pracovníci z Ústavu matematiky. Seminář se konal u příležitosti stého výročí narození prof. RNDr. Františka Vyčichla, DrSc. Proto mezi 33 příspěvků věnovanými aplikované matematice zazněly také dva, které se zabývaly osobností významného českého matematika. Jeho život si připomeňme i na následujících řádcích.

František Vyčichlo se narodil ve východočeské metropoli 22. dubna roku 1905. Přestože většinu svého života strávil v hlavním městě Praze, v pardubické ulici V ráji prožil v domě čp. 536 své dětství i léta dospívání. Jeho otec pracoval jako dílvedoucí v tehdejší Dvořákově strojárně. V jeho příbuzenstvu se dokonce tradovalo, že se podílel na konstrukci prvního letadla Evžena Čiháka, který se společně s dalším Pardubákem Ing. Janem Kašparem zařadil mezi průkopníky českého letectví. Bezstarostné mládí však Františku Vyčichlovi netrvalo dlouho. V roce 1920 tatínek pozdějšího

významného matematika zemřel. Jeho manželka se od té doby musela sama starat o čtyři děti – od nejstaršího Františka, dcerky Zdeňku s Marií až po nejmladšího Jana. Právě prvorozený syn s ní proto sdílel starost o tři mladší sourozence. Všichni dosáhli středoškolského vzdělání, což si od rodiny vyžadovalo jisté uskrovnění ve výdajích na další věci. František Vyčichlo odmaturoval na pardubické reálce s vyznamenáním v roce 1923. Poté se zapsal na Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy. Současně absolvoval dvouletý kurs pro kandidáty učitelství matematiky a deskriptivní geometrie. Při tom si přivydělával kondicemi a bydlel na Hlávkově koleji, která byla právě určena pro studenty pocházející z nemajetných rodin. Svá vysokoškolská studia ukončil v červnu 1928 úspěšným složením státních zkoušek. Avšak již od roku 1926 byl čtyři roky asistentem na Vysoké škole inženýrského stavitelství ČVUT v Praze. Od roku 1930 po dvanáct let učil na reálce v Karlíně matematiku a deskriptivní geometrii. Na naše město však nezapomněl. Jistě k tomu přispělo rovněž to, že se v roce 1931 oženil s absolventkou místního gymnázia, poštovní úřednicí Marií Kosinovou. Bydlištěm se jim stal dům čp. 558 v Praze Strašnicích, který se dosti podstatně svým okolím lišil od domu, s nímž měl František Vyčichlo spojeno své dětství i dospívání. Ještě před druhou světovou válkou dostal nadějný matematik možnost seznámit se s pokroky svého oboru v cizině. Nejdříve jeho cesta vedla ke slavnému profesorovi Hilbertovi do Göttingenu. Druhý studijní pobyt absolvoval ve školním roce 1937/1938 v renesanci prozářené italské Florencii. Po návratu domů se

mu již zcela otevřela dráha vysokoškolského docenta. Velmi brzy ji však přerušilo uzavření českých vysokých škol německými okupačními orgány v listopadu 1939. Společně s většinou českých lidí nepropadl František Vyčichlo beznaději. Připravoval se naopak na dny, kdy se do tehdejšího Československa vrátí svoboda. Zájem projevoval zejména o budování knihovny ústavů matematiky a deskriptivní geometrie na Českém vysokém učení technickém. Oceněním jeho přínosu je dodnes skutečnost, že zmíněná knihovna nese ve svém názvu jeho jméno.

Po skončení válečné vřavy mohl František Vyčichlo plně uplatnit své hluboké znalosti i organizační a pedagogické schopnosti. Stal se řádným profesorem na tehdejší Vysoké škole inženýrského stavitelství a také přednostou matematického ústavu, do jehož řad byl už v roce 1926 přijat jako asistent. Pokračoval také v práci v Jednotě československých matematiků a fyziků, jejímž členem se stal již coby vysokoškolačk.

Zdejší rodák, který se tolik zasloužil o matematiku a její aplikace, předčasně zemřel v Praze 6. ledna 1958. Na stránkách místního tisku na něj poté s velkým uznáním vzpomínal jeho spolužák Julius Petryšín a profesor gymnázia Josef Kotyk, kterého František Vyčichlo při pardubických návratech pravidelně navštěvoval. Dodnes na něj nezapomněla ani odborná matematická veřejnost, jak o tom svědčí i zmíněný seminář uspořádaný k jeho počtě.

*PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva FES*

Ženy - kolegyně

Krátce před jedenáctou hodinou 7. dubna ztichla všechna ryze ženská pracoviště na Fakultě ekonomicko-správní: sekretariát děkana i všech ústavů, studijní oddělení i poradenské centrum. Důvod byl jeden. Jejich osazenstvo se chtělo dát společně v zasedací místnosti fakulty vyfotografovat. Pro univerzitní zpravodaj by si čas naše ženy možná nenašly, ale pro svoji kolegyni odcházející po sedmatřiceti letech práce na vysoké škole ano. Na rozloučenou jí chtěly věnovat právě snímek těch, s nimiž paní Věra Němečková v posledních měsících nejvíce přicházela do styku.

Bez jejich práce by fakulta rozhodně nemohla každodenně fungovat. Přicházejí za nimi nejen posluchači, ale odpovědně zajišťují i stále náročnější administrativní úkoly. Plně nesou odpovědnost za činnost oddělení pro agendu studijní a vědeckovýzkumnou i další důležité organizační složky fakulty. Proto si zaslouží, aby rovněž jejich práce byla připojeným snímek vzpomenu na stránkách našeho zpravodaje.

*PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva FES*

sedící zleva: Jana Novotná, Radka Hubáčková, Iveta Kašíková;
prostřední řada zleva: Dana Šotková, Julie Valoušková, Eliška Doležalová,
Jana Pilařová; horní řada zleva: Zuzana Sršňová, Milada Větrovská,
Soňa Beranová, Hana Košnarová, Eva Bačková a Ivana Veselá
(na snímku chybí Eliška Kučerová, v době fotografování nemocná)

historie

HRAD STRÁDOV

Jaroslav Teplý

3. část

Predikát „ze Strádova“

Čtenář se ovšem zeptá nejenom na dnešní podobu zříceniny, ale též na to, kdo hrad držel a pravděpodobně také na to, ze které asi doby hrad Strádov pochází. Vzhledem nejenom k torsovitosti, ale ještě více k úplné absenci pramenů odpověď na takto položené otázky nebude snadná, často bude spočívat více na výpovědích pramenných zdrojů nepřímých než přímých, hraničíc dokonce tu a tam s řešením hypotetickým. Pro přímé odpovědi poskytuje pramenná základna podkladů vskutku poskrovnu.

Ze které doby hrad pochází, řekli jsme v konci předcházejícího oddílu: Byť podoba plášťové hradby je archaická, hrad Strádov zřejmě spíše pochází z první poloviny čtrnáctého století. Také osoby, jež s ním predikátem souvisí, známe z dob poměrně pozdních. Pohlédneme se nyní po těchto osobách, a to prostřednictvím jejich predikátů.

Jaroš ze Strádova:

Hned první pramenná zpráva, již lze beze všech pochybností vztáhnout k existenci hradu Strádova, vyvolává řadu otázek. Zprávou je zápis v soudních aktech konsistoře pražské z roku 1374, v němž vystupuje Jaross de Stradowa jako patronus ecclesie de Swidnicz - (Jaroš ze Strádova ... patron kostela ve Svídnicí).¹⁵⁾

Identifikujeme-li tohoto Jaroše, zjišťujeme, že větev rodu, z níž Jaroš pocházel, jest sice v roce 1374 (co do pramenné zmínky poprvé) v jeho osobě odlišena citovaným predikátem de Stradowa, ale rod sám, k němuž Jaroš patřil svým erbem, byl rod, užívající predikát z Chlumu, v pramenných zprávách objevuje se podstatně časněji. Víme to z listin a přivěšených pečeti, nejsou sice příliš početné, ale identifikace je nepochybná.¹⁶⁾

Výklad o predikátu „ze Strádova“ (a tím ovšem zároveň i rodu s predikátem „z Chlumu“) jsme sice vzhledem k podobě predikátu podle hradu Strádova započali až rokem 1374, ale časově jest toto datum zmínkou o Jarošovi časově zmínkou o něm poslední. Kdy se objevuje poprvé? Vůbec poprvé jej v pramenné základně potkáváme čtvrt století předtím, a to v listině vydané 25. července 1350 v Heřmanicích Ješkem z Mrchojed a Modlibohem z Heřmanic, jejíž svědeckou řadu tvoří tři jména, ... d. [ominus] Gyenissius de Chlum, d. [ominus] Jarossius dictus Laczenbock, Petrus dictus Sczeczin - (pan Jeniš z Chlumu, pan Jaroš řečený Lacembok, Petr řečený Štětín).

Nedlouho po této listině se v pramenné základně Jaroš objevuje podruhé, a to v zemskodeskovém vkladu z 24. července 1351, leč také nikoliv s predikátem podle hradu Strádova: ... quod hereditates suas ... Bernarth de Mrdicz ... dedit... Jarossio de Mrdicz fratri suo carnali ... et Jarossio de Laczebok - (... že dědictví své ... Bernard z Mrdic ... dal... Jarošovi z Mrdic bratru svému tělesnému [= vlastnímu, ze stejných biologických manželských rodičů] ... a Jarošovi z Lacemboku). O okolnostech tohoto vkladu z pramenů bližšího nevíme nic; z textu samého vyplývá, že oba Jarošové byli sice asi příbuzní, možná blízcí, nikoliv ovšem bratři nebo bratři nevlastní. Ostatně onoho dědictví po Bernardovi, jež nebylo právě nejmenší, se ale Jaroš z Lacemboku 18. března 1356 vzdal.¹⁷⁾

Tento pan Jaroš, řečený Lacembok, jest v listině z 25. července 1350 vůbec první osobou z větve predikátu „z Chlumu“ označenou přízviskem Lacembok (první osobou ve smyslu „v dochované pra-

menné základně“, zda jest to poprvé vůbec, ovšem nevíme). Po Jarošovi znají prameny - jsou to prameny jak ze čtrnáctého, tak z první poloviny patnáctého století - jména ještě dvou generací Lacemboků, převážně ale užívajících predikát „z Chlumu“.

Toto přízvisko Lacembok vzniklo z predikátu „z Lacemboku“ podle hradu Lacembok, jehož jméno původně znělo patrně „Lanzenbach“. Skrovné sice, ale půdorysně velice dobře uchované pozůstatky hradu Lacembok, jehož opevňovací obrys je kompletně dochován, najdeme v lesích severoseverozápadně od Ledče nad Sázavou; ono „najdeme“ platí doslovně, protože k Lacemboku nevede turistická značka a je tudíž třeba jej v terénu hledat. Jsme-li však milovníky pozůstatků rané fáze českých středověkých hradů, litovat nebudeme.¹⁸⁾

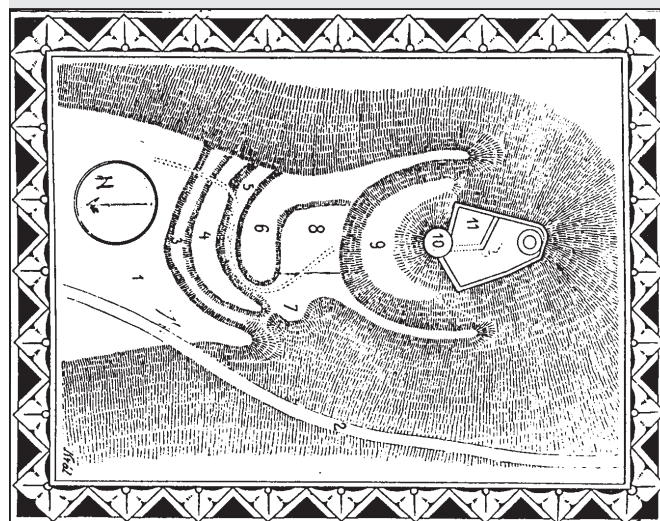
Pozorného a zároveň zvědavého čtenáře musíme však upozornit na to, že v predikátech „z Chlumu“ skrývá se bludný kořen, jež snadno lze překročit, ale nesnadno se pak z houštin vyplést.

Jest to následující nesnáze: Ve zmíněné již listině z 25. července 1350 jsou dvě osoby se stejně znějícím predikátem „z Chlumu“, při čemž jde nejenom o osoby zcela rozdílné, ale též o dva zcela rozdílné rody a tudíž i o zcela rozdílné erby.

Pan Jeniš z Chlumu má predikát po hradu Chlum jižně od Čáslavě, jest to rod, později nazývaný Slavatové z Chlumu a z Košumberka. Erbem tohoto rodu byl štít zprvu se dvěma, poté se třemi pruhy barvy zlaté a modré; nejstarší zpodobení tohoto erbu najdeme v kostele sv. Petra a Pavla v Čáslavi, kde je náhrobník Mstislava z Chlumu. Pochází z přelomu třináctého a čtrnáctého století a Mstislav má tento (nebarevný ovšem) erb; jest to jeden z nejstarších dochovaných náhrobníků u nás.

Pan Jaroš, řečený Lacembok (predikát z „Chlumu“) má predikát po hradu Chlum jihovýchodně od Mladé Boleslavě. Tento rod z „Chlumu“ dělil se na několik větví, z nichž jedna si říkala Lacem-

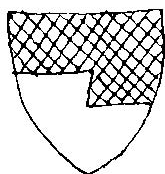
Vysvětlení plánu: 1. dvoříšče oddělené od pláně příkopem (mimo výkres); 2. cesta z údolí k Ostojojce; 3. příkop; 4. násep; 5. parkánek; 6. příkop; 7. srub; 8. předhradí; 9. příkop; 10. věžiště; 11. stavení

Hrad Lacembok. Půdorys hradu a předhradí. Stav z konce devatenáctého století; do současnosti nezměněn. August Sedláček: Hrad, zámky a tvrze.

Hrad Lacembok. Vlevo akropole věže (?), vpravo příkop. Současný stav. Snímek Jaroslav Teplý.

1350-1366 Jaroš z Lacemboku
Štít dělený levým stupněm na pečeti Jaroše z Lacemboku, přivěšené k listině Ješka z Mrchojed a Modliboha z Heřmanic z 25. července 1350.
August Sedláček: Atlasy erbů a pečeti.

bokové. Erbem celého rodu byl štít dělený stupněm, horní polovina stříbrná, dolní polovina červená.¹⁵⁾

Petr řečený Štětín má predikát „ze Štětína“, z toho je utvořeno přízvisko „Štětín“; predikát je podle tvrže Štětín v osadě místního jména Štětín. Erbem rodu „ze Štětína“ byl štít s erbovním znamením kačera. Povšimněme si také, že v listině Petr není „pan“, patřil totiž k nižší šlechtě, kdežto Jeniš a Jaroš patřili ke šlechtě vyšší.²⁰⁾

Poznámky:

¹⁵⁾ (1374): Jaross de Stradowa, patronus ecclesie in Swidnicz, Luthomislensis dioecesis. - Acta iudiciaria consistorii Pragensis I - VI. Ed. Tadra, Ferdinand. Praha 1893 1901, zde I, s. 106. Jde o tak zvané patronátní právo ke kostelu - (ius patronatus ecclesiae), institut, jenž se vyvíjel staletí. Držitelem patronátního práva byl patron kostela, obvykle držitel statku, k němuž kostel patřil; nicméně držitelem patronátního práva mohla být také jiná osoba fyzická nebo právnická (v tom případě obvykle instituce církevní, nejčastěji klášter nebo kanonie). Patron kostela měl právo ke kostelu navrhnout správce parochie (farnosti), vlastní jmenování a uvedení ke kostelu bylo však právem biskupa příslušné diecése. - Volkert, Wilhelm: Kleines Lexikon des Mittelalters. München 1992, ss. 125, 198 - 201, 260; Fuchs, Konrad - Raab, Heribert: Wörterbuch zur Geschichte I - II. München 1993, zde II, s. 607.

¹⁶⁾ Sedláček, August: Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty I - V. Ed. Růžek, Vladimír. Praha 2001 - 2003, zde III, ss. 301 - 304; Profous, Antonín - Svoboda, Jan - Šmilauer, Vladimír: Místní jména v Čechách II, s. 13.

¹⁷⁾ Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae I - VII. Edd. Erben, Karel Jaromír - Emler, Josef - Spěváček, Jiří - Mendl, Bedřich - Linhartová, Marie - Jenšovská, Věra - Vavřínek, Vladimír - Kopičková, Božena - Zachová, Jana. Praha 1853 - 2000, zde (1350) RBM V/3 č. 901, s. 466 - 467; Reliquiae tabularum terrae regni Bohemiae I - II. Ed. Emler, Josef. Praha 1870 - 1874, zde (1351) RT I s. 417; Archiv český I - XXXVIII. Edd. Palacký, František - Kalousek, Josef - Friedrich, Gustav - Hoffmann, František. Praha 1845 - 2000, zde (1356) AČ XXXVII/3, s. 1705, pozn. 10; srv. Teplý, Jaroslav: Heřmanoměstský statek ve 14. století. Východočeský sborník historický I/1991, s. 13 - 48.

Náhrobník Mstislava z Chlumu (rod pozdějších Slavatů z Chlumu a z Košumberka) v kostele sv. Petra a Pavla v Čáslavi.
August Sedláček: Hrady, zámky a tvrže.

Hrad Chlum u Dobronic. Jihozápadní strana hradiště. Vpravo vnější val. Současný stav. Snímek Jaroslav Teplý.

¹⁸⁾ Sedláček, August: Hrady, zámky a tvrže XII, ss. 110 - 112; Durdík, Tomáš: Encyklopedie českých hradů, s. 164; Durdík, Tomáš - Bolina, Pavel: Středověké hrady v Čechách a na Moravě, s. 165. Informační tabulku na hradišti Lacembok je třeba brát s rezervou, světové strany jsou na ní obrácené a některé její údaje jsou diskutabilní. Vzhledem k neexistenci značek a orientaci doporučuji kompas a mapu!

¹⁹⁾ Na Moravě se predikát „z Chlumu“ nevyskytuje, nacházíme jej pouze v Čechách, kde bylo s tímto predikátem celkem pět rodů se zcela rozdílnými erby. - Kolář, Martin - Sedláček, August: Českomoravská heraldika I - II. Praha 1902 - 1925, zde II, ss. 134 - 135. Chlum u Čáslavě - Sedláček, August: Hrady, zámky a tvrže XII, ss. 210 - 213; Chlum u Mladé Boleslavě - týž: Hrady, zámky a tvrže X, ss. 333 - 334, 340 - 341; Sklenář, Karel a kol.: Archeologické památky. Čechy, Morava, Slezsko. Opava 1993, ss. 25, 94, heslo Chloumek. Hradiště hradu Chlum u obce Chloumek, jihovýchodně od Mladé Boleslavě, je rozlehlé, ale (pokud tam kamenné stavby ve větším počtu vůbec kdy byly) „zříceninu“ tam nehledáme; jestliže tam kamenná stavba kdy byla, byl kámen již dávno rozebrán a rozvezen. Za dobré viditelnosti daleký rozhled, doporučuji nezapomenout na dalekohled!

²⁰⁾ Dnešní Štětín je samota, situovaná necelých sedm kilometrů jihovýchodně od středu Pardubic na levém břehu Chrudimky u Mnětic. Ve středověku to byla vesnice s tvrzí, dvorem, mlýnem. Tvrz a vesnice zanikly nejspíše v šestnáctém století, udržel se však dvůr (doložen 1386) a mlýn (doložen 1413). Mlýn byl v provozu do druhé světové války, jeho budova v podobě zhruba z poloviny devatenáctého století stojí včetně dvou objektů z bývalého dvora. Musíme však čtenáře upozornit, že Petr, řečený Štětín, nemusil žít ve Štětíně právě popsaném v této poznámce. Vladykové s predikátem „ze Štětína“ patřili do širokého rozrodu erbovního znamení kačera, sídlením ve východních Čechách dosti častého; tento Petr mohl (podle místa zpečetění listiny) zcela dobře patřit k větvi sídlící tehdy ve dnešním Vojnově Městci. - Teplý, Jaroslav: Feudální pozemková držba, s. 99, č. 88; týž: Fortifikace a osídlení mezi horní Oslavou a Chrudimkou (pracovní titul, v tisku); srv. Sedláček, August: Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty II, s. 119.

*další pokračování přístě
doc. PhDr. Jaroslav Teplý, CSc., Katedra historických věd FHS*

obsah

univerzita

- Senát schválil zřízení nové Fakulty restaurování (1)
- Fakulta restaurování - pátá fakulta univerzity (2)
- Zasedala Správní rada Univerzity Pardubice (4)
- Jmenování nových profesorů prezidentem republiky (4)
- Zapojení Univerzity Pardubice do Rozvojových programů MŠMT pro rok 2005 (5)
- Přijímací řízení na Univerzitě Pardubice (6)

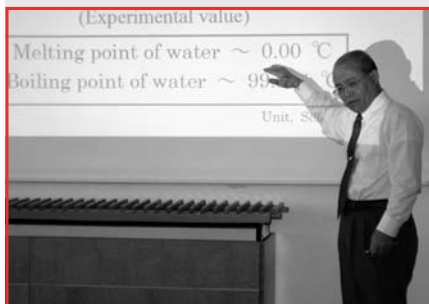
- Dodatek k diplomu – Diploma Supplement (8)

fakulty a vysokoškolské ústavy

- Zapojení FES do programu Leonardo da Vinci (9)
- Zlatý erb 2005 a FES (9)
- O Evropském parlamentu a Evropské ústavě s Janou Hybáškovou (10)
- Poslanec Tlustý hovořil na univerzitě o reformě financí (10)
- Člen Bankovní rady s přednáškou na univerzitě (11)
- Hostující přednášející z Velké Británie o dopravě (11)
- Setkání s expertem Evropské komise na DFJP (12)
- SIEMENS Kolejová vozidla s. r. o. má zájem o absolventy Dopravní fakulty Jana Pernera (12)

- Dopravní sál pro výuku technologie a řízení železničního provozu na Technické univerzitě v Drážďanech (13)

- **Přednáška japonského profesora (14)**

- Profesor Ctirad Uher přednášel na Fakultě chemicko-technologické (15)
- Pojetí lidských práv nebrání sobectví, z pohledu konfuciánské filosofie je třeba zodpovědnosti ve vztazích Profesor Rosemont a profesorka Bockover na univerzitě / 3. - 4. května (15)

- Dr. Hubertus von Schoenebeck byl hostem Fakulty humanitních studií (16)

- Všední den s literaturou (17)

- Studenti a učitelé Katedry cizích jazyků Fakulty humanitních studií na Univerzitě Bayreuth (18)

- Návštěva z Finska na Ústavu zdravotnických studií (19)

- První jednání Vědecké rady Ústavu elektrotechniky a informatiky (20)

- Historie jako politika. Konference pořádaná ke 100. výročí úmrtí Wácslawa Wladiwoje Tomka (21)

- 85 let výuky chemie a technologie výbušin v Čechách (22)

- Kalorimetrický seminář 2005 (23)

informační centrum/univerzitní knihovna

- Výstava zahraniční odborné literatury na univerzitě již po šesté (24)

studenti

- Když se chce, tak to jde! (25)

- AIESEC zval k posezení v "Kavárně Světa" (27)

- Na besedu "I ty mlčíš?" zavítaly desítky studentů (27)

kultura

- Osłavy 55 let Vysokoškolského uměleckého souboru vrcholí v Kanadě (28)

sport

- Akademické mistrovství v ledním hokeji (30)

- Basketbalisté USK Pardubice pátí na turnaji M.I.T. 2005 v Nizozemí (30)

- ČAH 2005 v Olomouci (31)

- Cena Univerzity Pardubice (32)

osobnosti

- František Vyčichlo – významný český matematik (32)

- Ženy - kolegyně (33)

historie

- Hrad Strádoř (34)

Vydává Univerzita Pardubice jako svou nepravidelnou účelovou publikaci. Adresa redakce: Univerzita Pardubice, Rektorát, Studentská 95, 532 10 Pardubice, tel.: 466 036 555, fax: 466 036 361, E-mail: promotion@upce.cz.

Zpravodaj UPa je zveřejněn též na webové stránce univerzity na adrese: <http://www.upce.cz> (v kapitole univerzita - dění na univerzitě).

Šéfredaktor: Ing. Valerie Wágnerová. Redakční okruh: PhDr. Miloš Charbuský, CSc., Ing. Alexander Chlaň, Ph.D.,

doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., doc. Ing. Jaroslav Kleprlík, Ph.D., Tomáš Pospíchal, Ing. Iva Ulbrichová, CSc.,

Ivana Veselá. Fotodokumentace: Univerzitní konferenční centrum (Adrian Zeiner, Lukáš Báčor) a archív pořadatelů akcí.

Grafická úprava a sazba: Informační centrum - Ing. Alena Komárková. Tisk: Tiskařské středisko Univerzity Pardubice - červen 2005 - náklad 1 200 ks